

LETNO POROČILO ZA LETO 2019

Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv
Slovenija-transplant

Kazalo

Kazalo tabel	v
OSEBNA IZKAZNICA ZAVODA	1
PREDSTAVITEV ZAVODA	3
<i>Poslanstvo</i>	3
<i>Vizija</i>	3
<i>Podrobnejša organizacija zavoda</i>	3
<i>Vodstvo zavoda</i>	5
POSLOVNO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJA POJASNILA	7
1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE ZAVODA.....	8
1.1 <i>Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti zavodov</i>	8
1.2 <i>Zakonske in druge pravne podlage za pripravo letnega poročila</i>	8
1.3 <i>Zakonske in druge pravne podlage za delovanje zavoda</i>	9
1.4 <i>Interni akti zavoda</i>	11
2 DOLGOROČNI CILJI ZAVODA.....	12
2.1 <i>Dolgoročni cilji zavoda</i>	12
3 LETNI CILJI ZAVODA, KI IZHAJAO IZ STRATEŠKIH CILJEV	14
3.1 <i>Donorski program</i>	14
3.2 <i>Povezovanje s transplantacijskim programom</i>	14
3.3 <i>Zagotavljanje kakovosti, varnosti, sledljivosti in preglednosti donorske in transplantacijske dejavnosti</i>	14
3.4 <i>Poslovanje</i>	15
4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV	16
4.1 <i>Donorski program</i>	16
4.1.1 Spodbujanje in razvoj donorskoga programa v donorskih bolnišnicah	16
4.1.2 Usklajevanje delovanja donorskih in transplantacijskih centrov	18
4.1.3 Izdajanje strokovnih smernic donorskim centrom	19
4.1.4 Strokovni nadzor s svetovanjem donorskim centrom	19
4.1.5 Raziskovalno delo	21
4.1.6 Sodelovanje v strokovnih mednarodnih združenjih	24
4.1.6.1 Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv.....	24
4.1.6.2 ESOT – European Society for Organ Transplantation	24
4.1.6.3 BTC – Board of Transplant Coordinators.....	25
4.1.6.4 Svet Evrope – odbor CD-P-TO – European Committee on Organ Transplantation	25
4.1.6.7 Ozaveščanje in izobraževanje o darovanju in zdravljenju s presaditvijo	26

4.1.7.1	Ozaveščanje javnosti	26
4.1.7.2	Publikacija Daj življenju priložnost (2019)	28
4.1.7.3	Izobraževanje strokovne javnosti	29
4.2	<i>Povezovanje s transplantacijskim programom</i>	32
4.2.1	Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov	32
4.2.2	Sodelovanje z Eurotransplantom.....	32
4.2.3	Koordinacija presaditve organov	33
4.2.4	Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih.....	33
4.2.5	Zbiranje in analiziranje podatkov o neželenih dogodkih in reakcijah.....	34
4.2.6	Svetovanje transplantacijskim centrom	34
4.3	<i>Zagotavljanje kakovosti, varnosti, sledljivosti in preglednosti donorske in transplantacijske dejavnosti</i>	35
4.3.2	Registri.....	36
4.3.2.1	Nacionalni register opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja	36
4.3.2.2	Vodenje registra donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice	37
4.3.2.3	Vodenje registra donorskih bolnišnic	37
4.3.2.4	Vodenje registra živih in mrtvih darovalcev	37
4.3.3	Kazalniki in standardi kakovosti in varnosti.....	38
4.3.4	Sodelovanje pri oblikovanju zakonodaje in podzakonskih aktov	38
4.3.5	Poročila in statistični podatki	38
4.4	<i>Poslovanje</i>	39
4.4.1	Pozitivno poslovanje zavoda	39
4.4.2	Širitev poslovnih prostorov	39
4.4.3	Ureditev plačevanja dela dejavnosti s strani ZZZS	39
4.4.4	Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije	40
4.4.5	GDPR.....	40
4.5	<i>Ostali rezultati in statistika</i>	41
4.5.1	Merljivi cilji 2019.....	41
4.5.2	Število darovalcev in odvzetih organov v letu 2019	43
4.5.3	Odstotek dejanskih mrtvih darovalcev v slovenskih bolnišnicah v letu 2019	46
4.5.4	Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2019	47
4.5.5	Presaditve krvotvornih matičnih celic v letu 2019.....	47
4.5.6	Letno poročilo 2019 ustanov za tkiva in celice	48
4.5.7	Opredelitev glede darovanja organov in tkiv po smerti	49
4.5.8	Čakalni seznam za presaditve organov mrtvih darovalcev.....	50
4.5.9	Število pridobljenih in presajenih roženic v letu 2019	50
4.5.10	Dograjevanje registra Slovenija-donor v letu 2019	50
4.6	<i>Poslovni izid</i>	51
5	OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV	52
6	OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA	54
6.1	<i>Finančni kazalniki poslovanja</i>	54
7	OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC	55

8	DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH	56
8.1	<i>Predstavitev zaposlenih po poklicih in področjih dela.....</i>	56
8.2	<i>Ostale oblike dela.....</i>	56
8.3	<i>Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem.....</i>	56
8.4	<i>Poročilo o investicijskih vlaganjih v letu 2019</i>	57
8.5	<i>Poročilo o opravljenih vzdrževalnih delih v letu 2019</i>	57
9	RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJE PRILOGE	59
10	POJASNILA K POSTAVKAM BILANCE STANJA IN PRILOGAM K BILANCI STANJA	60
10.1	<i>Sredstva.....</i>	60
10.2	<i>Obveznost do virov sredstev.....</i>	63
10.3	<i>Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov</i>	68
10.3.1	<i>Analiza prihodkov</i>	68
10.3.2	<i>Analiza odhodkov</i>	68
10.3.3	<i>Poslovni izid.....</i>	70
10.3.4	<i>Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka</i>	72
10.3.5	<i>Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti.....</i>	72
10.4	<i>Predlog razporeditve ugotovljenega poslovnega izida za leto 2019.....</i>	72
10.5	<i>Predlog razporeditve ugotovljenega poslovnega izida preteklih let.....</i>	72
	PRILOGE.....	1

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Dolgoročni cilji zavoda</i>	12
<i>Tabela 2: Merljivi cilji 2019.....</i>	41
<i>Tabela 3: Število darovalcev in odvetih organov v letu 2019.....</i>	44
<i>Tabela 4: Odstotek dejanskih mrtvih darovalcev v slovenskih bolnišnicah v letu 2019</i>	46
<i>Tabela 5: Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2019.....</i>	47
<i>Tabela 6: Presaditev krvotvornih matičnih celic v letu 2019</i>	47
<i>Tabela 7: Izjave o darovanju po mesecih v letu 2019</i>	49
<i>Tabela 8: Število uvrščenih na čakalni seznam pri ET v letu 2019.....</i>	50
<i>Tabela 9: Število čakajočih na čakalnem seznamu ET</i>	50
<i>Tabela 10: Število pridobljenih roženic v letu 2019.....</i>	50
<i>Tabela 11: Slovenija-donor 2019</i>	51
<i>Tabela 12: Poslovni izid po letih v EUR</i>	51
<i>Tabela 13: Realizacija letnih ciljev</i>	52
<i>Tabela 14: Finančni kazalniki poslovanja</i>	54
<i>Tabela 15: Dolgoročna sredstva v upravljanju</i>	60
<i>Tabela 16: Oprema</i>	61
<i>Tabela 17: Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva</i>	65
<i>Tabela 18: Presežek prihodkov nad odhodki</i>	65
<i>Tabela 19: Uskladitveni obrazec</i>	66
<i>Tabela 20: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019</i>	67
<i>Tabela 21: Struktura prihodkov in rast prihodkov po vrstah</i>	68
<i>Tabela 22: Stroški storitev za izvajanje zdravstvenih storitev</i>	69
<i>Tabela 23: Najvišji stroški preko podjemnih pogodb</i>	69
<i>Tabela 24: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti</i>	71

OSEBNA IZKAZNICA ZAVODA

Logotip:	
Ime:	Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant
Kratko ime:	Slovenija-transplant
Naziv za poslovanje s tujino:	Institute for Transplantation of Organs and Tissues of the Republic of Slovenia Slovenija-transplant
Sedež:	Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana
Identifikacijska številka za DDV:	53164563
Matična številka:	1594451
Šifra dejavnosti:	86100
Šifra proračunskega uporabnika:	92770
Št. transakcijskega računa:	01100-6030927794
Telefon:	01 300 68 60
Telefaks:	01 300 68 66
Spletna stran:	www.slovenija-transplant.si
Ustanovitelj:	Vlada Republike Slovenije
Datum ustanovitve:	16. 10. 2000
Organi upravljanja:	<p>Svet zavoda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mag. Andrej Del Fabro – predsednik - ga. Majda Hostnik (do 24. 10. 2019) - prof. dr. Rafael Ponikvar, dr. med., višji svetnik (od 24. 10. 2019) - dr. Boštjan Kušar, mag. posl. in ekon. ved

	<p>Strokovni svet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prof. dr. Jadranka Buturović Ponikvar, dr. med., višja svetnica – predsednica - prof. dr. Matjaž Veselko, dr. med. - prim. Danica Avsec, dr. med., svetnica - prof. dr. Zlatko Fras, dr. med. - prof. dr. Vojko Flis, dr. med. <p>Razširjeni strokovni kolegij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dr. Ivan Kneževič, dr. med. – predsednik - doc. dr. Blaž Trolovšek, dr. med. - doc. dr. Miha Arnol, dr. med. - prim. Rade Stanić, dr. med. - prof. dr. Bojan Vrtovec, dr. med. - prim. Zoran Zabavnik, dr. med. - prim. Danica Avsec, dr. med. - Andrej Gadžijev, dr. med.
Dejavnost:	<p>Seznam dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obdelava podatkov, - dejavnost, povezave s podatkovnimi bazami, - raziskovanje in eksperimentiranje razvoja na področju naravoslovja in tehnologije, - raziskovanje in eksperimentiranje razvoja na področju družboslovja in humanistike, - druge zdravstvene dejavnosti.
Vodstvo, direktorica:	prim. Danica Avsec, dr. med., svetnica

PREDSTAVITEV ZAVODA

Poslanstvo

Ureditev sistema v Republiki Sloveniji na področju pridobivanja in uporabe delov človeškega telesa za namen zdravljenja z upoštevanjem človekovega dostojanstva, pravic in ohranjanjem etičnih principov ter spodbude k altruističnemu razmišljanju v široki javnosti.

Vizija

Področje pridobivanja in uporabe delov človeškega telesa za namen zdravljenja bomo uredili po načelih:

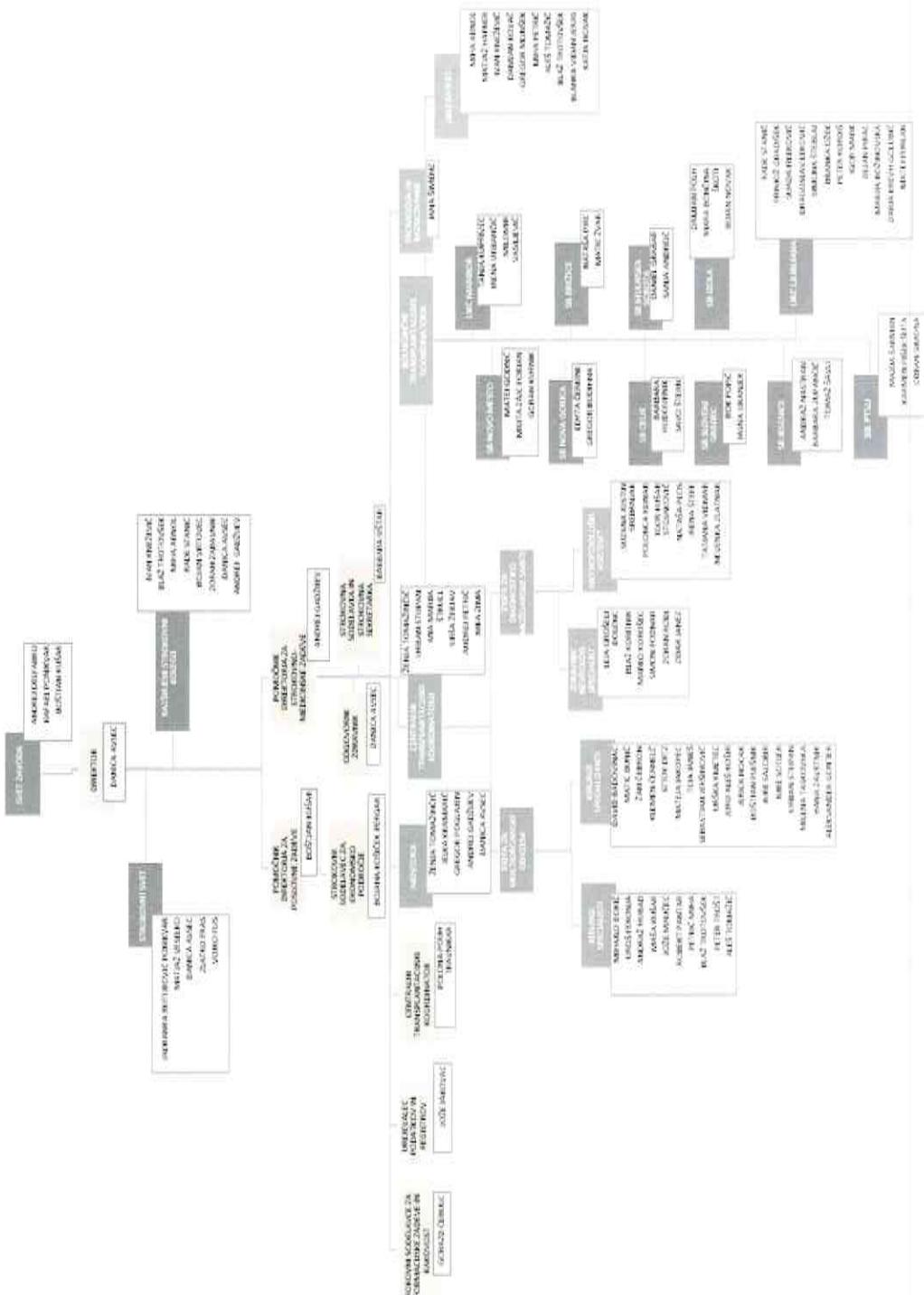
- samozadostnosti,
- enakosti za bolnike,
- optimalne učinkovitosti,
- preprečevanja kakršnihkoli zlorab,
- sledenja sodobnega razvoja in uvajanja najnovejših oblik zdravljenja, ki so učinkovite in bolnikom prijazne,
- veljavne zakonodaje.

Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant je uradno pričel z delovanjem 15. februarja 2002. Zakonska podlaga za ustanovitev je Zakon o odvzemu in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja ZOPDCT (Uradni list RS, št. 12/2000) in Zakon o kakovosti in varnosti človeških celic in tkiv, namenjenih za zdravljenje ZKVČTC (Uradni list RS, št. 61/2007). V letu 2015 je bil sprejet nov Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja, ZPPDČT (Uradni list RS, št. 56/2015), ki je nadomestil ZOPDCT iz leta 2000. Cilji zavoda so kvalitetno in uspešno izvajanje nalog, ki jih zavodu nalagata oba krovna zakona. Naloge zavod izvaja na podlagi strategij. Zavod izvaja samo nepridobitno dejavnost.

Podrobnejša organizacija zavoda

V Slovenija-transplantu je bilo ob koncu leta 2018 zaposlenih 8 oseb, vključno z direktorico. Pogodbeni sodelavci so predvideni predvsem za naslednja področja: izvajanje zdravstvene in nezdravstvene dejavnosti, pravne zadeve in zakonodaja, izobraževanje zdravstvene in široke javnosti o darovanju, zagotavljanje kakovosti in učinkovitosti v programu darovanja, odnosi z javnostjo in informacijska podpora.

Slika 1: Organigram zavoda 2019

Vodstvo zavoda

Direktorica zavoda Slovenija-transplant je prim. Danica Avsec, dr. med., svetnica, ki je bila na to funkcijo imenovana 1. 1. 2018. Direktorja zavoda imenuje in razrešuje Svet zavoda s soglasjem ustanovitelja. Mandat direktorja traja štiri leta in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan. Direktorica organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovorna za zakonitost in strokovnost dela zavoda ter pokriva vodenje poslovnih in strokovnih nalog.

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2019

Odgovorna oseba: prim. Danica Avsec, dr. med., svetnica

POSLOVNO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJA POJASNILA

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih predpisuje Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna – Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07, 102/10:

- Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;
- Dolgoročne cilje posrednega uporabnika, kot izhaja iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov;
- Letne cilje posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela;
- Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upoštevaje fizične, finančne in opisne kazalce (indikatorje), določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti;
- Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajajuju programu dela;
- Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let;
- Oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oziroma župan in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika;
- Oceno notranjega nadzora javnih financ;
- Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;
- Oceno učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem pa na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora;
- Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih.

1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE ZAVODA

1.1 Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti zavodov

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJPZ),
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05-UPB2, 15/08-ZPacP, 23/08, 58/08-ZZdrS-E, 77/08-ZDZdr, 40/12-ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17 in 1/19 – odl. US),
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19),
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 15/08-ZPacP, 58/08, 107/10-ZPPKZ, 40/12-ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18 in 66/19),
- Določila Splošnega dogovora za leto 2019 z aneksi,
- Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2019 z ZZZS.

1.2 Zakonske in druge pravne podlage za pripravo letnega poročila

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11-UPB4, 14/13-popr. in 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 71/17, 13/18 – ZJF-H, 83/18 in 19/19),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE),
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentirjanju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11),
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07, 102/10),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 104/10, 104/11, 86/16 in 80/19),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17 in 82/18),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18),

- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15),
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03),
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 108/13),
- Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremeljanja njihovega izvajanja za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 3/18 in 7/19),
- Uredba o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Uradni list RS, št. 97/09, 41/12),
- Pravilnik o določitvi obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu v javnih zavodih iz pristojnosti Ministrstva za zdravje (Uradni list RS, št. 7/10, 3/13),
- Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje (št. dokumenta 024-17/2016/29 z dne 16. 1. 2020)

1.3 Zakonske in druge pravne podlage za delovanje zavoda

- Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 56/15)
- Zakon o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje (Uradni list RS, št. 61/07 in 56/15 – ZPPDČT)
- Zakon o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo (Uradni list RS, št. 70/00 in 15/17 – DZ)
- Pravilnik o opredelitev v zvezi z darovanjem delov človeškega telesa (Uradni list RS, št. 29/17)
- Pravilnik o uvrstitvi oseb na čakalni seznam zaradi zdravljenja s presaditvijo človeškega telesa (Uradni list RS, št. 85/16)
- Pravilnik o nalogah transplantacijskih koordinatorjev (Uradni list RS, št. 42/16)
- Pravilnik o vsebini programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi (Uradni list RS, št. 21/16)
- Pravilnik o načinu konzerviranja in postopkih prevoza človeških organov (Uradni list RS, št. 12/16)
- Pravilnik o sledljivosti in uničenju človeških organov namenjenih za presaditev ter o nacionalni identifikacijski številki (Uradni list RS, št. 76/15)
- Pravilnik o poročanju in obvladovanju hudih neželenih dogodkov in hudih neželenih reakcij pri ravnanju s človeškimi organi (Uradni list RS, št. 76/15)

- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sledljivosti človeških tkiv in celic ter izdelkov in materialov, ki prihajajo v stik s tkivi in celicami (Uradni list RS, št. 17/15)
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o darovanju in pridobivanju človeških tkiv in celic (Uradni list RS, št. 79/14)
- Pravilnik o sprejemu, obdelavi, shranjevanju, sprostitvi in razdeljevanju človeških tkiv in celic (Uradni list RS, št. 70/08)
- Pravilnik o sledljivosti človeških tkiv in celic ter izdelkov in materialov, ki prihajajo v stik s tkivi in celicami (Uradni list RS, št. 70/08)
- Pravilnik o pogojih in postopku za uvoz in izvoz ter vnos in iznos človeških tkiv in celic (Uradni list RS, št. 70/08)
- Pravilnik o darovanju in pridobivanju človeških tkiv in celic (Uradni list RS, št. 70/08)
- Pravilnik o postopkih zbiranja, shranjevanja in uporabe krvotvornih matičnih celic (Uradni list RS, št. 104/03)
- Pravilnik o načinu delovanja in pogojih za razvoj nacionalnega programa zdravljenja s presaditvijo krvotvornih matičnih celic in načinu delovanja registra nesorodnih dajalcev krvotvornih matičnih celic (Uradni list RS, št. 75/03)
- Pravilnik o načinu varstva osebnih podatkov dajalcev in prejemnikov delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 75/03)
- Pravilnik o načinu povezovanja s sorodnimi tujimi in mednarodnimi organizacijami in izmenjavi delov človeškega telesa z drugimi državami (Uradni list RS, št. 70/03)
- Pravilnik o sestavi, načinu imenovanja in pravilih za delovanje Etične komisije za presaditve (Uradni list RS, št. 30/02)
- Pravilnik o postopku obveščanja o smrti oseb, ki pridejo v poštev kot dajalci delov človeškega telesa zaradi presaditve (Uradni list RS, št. 85/01)
- Pravilnik o medicinskih merilih, načinu in postopku ugotavljanja možanske smrti ter sestavi komisije za ugotavljanje možanske smrti (Uradni list RS, št. 70/01)
- Pravilnik o histovigilanci (Uradni list RS, št. 47/17)
- Pravilnik o pogojih za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti preskrbe s človeškimi tkivi in celicami (Uradni list RS, št. 31/17)
- Pravilnik o obrazcu izjave o privolitvi v postopek oploditve z biomedicinsko pomočjo (Uradni list RS, št. 5/03)
- Pravilnik o obrazcih o pisni privolitvi darovalke in darovalca spolnih celic (Uradni list RS, št. 5/03)
- Pravilnik o sestavi in vsebini poročila o postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo (Uradni list RS, št. 5/03)
- Zakon o zdravstvenih ukrepih pri uresničevanju pravice do svobodnega izločanja o rojstvu otrok (Uradni list RS, št. 11/77)
- Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US, 82/15 – odl. US in 15/17 – DZ)

1.4 Interni akti zavoda

- Pravilnik o ocenjevanju in nagrajevanju delovne uspešnosti,
- Pravilnik o določitvi vrste in števila mest na katerih se opravlja dežurstvo,
- Pravilnik o načinu nagrajevanja dežurne službe,
- Pravilnik o računovodstvu,
- Pravilnik o načinu spremljanja in izdajanja ter sledenja prispele in izdane pošte in prejetih in izdanih dokumentov,
- Pravilnik o postopkih in ukrepih za varstvo zaupnih in osebnih podatkov ter dokumentarnega gradiva,
- Pravilnik za volitve v Svet zavoda RS za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant,
- Navodilo o načinu oddaje javnega naročila male vrednosti,
- Pravila o disciplinski in odškodninski odgovornosti,
- Navodila za likvidacijo faktur in obračun stroškov dela,
- Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest,
- Poslovnik o delu strokovnega Sveta Zavoda RS za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant,
- Pravilnik o uporabi finančnih sredstev pridobljenih od mednarodne fundacije Eurotransplant,
- Pravilnik o CTK in o mentorstvu,
- Pravilnik o uporabi mobilnih službenih telefonov,
- Pravila o službenih odsotnostih izven sedeža Zavoda RS za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant.

2 DOLGOROČNI CILJI ZAVODA

Zavod ima iz svojih Strateško razvojnih programov dolgoročno zastavljene sledeče cilje po posameznih področjih.

2.1 Dolgoročni cilji zavoda

Tabela 1: Dolgoročni cilji zavoda

PODROČJE	VSEBINA
Strokovno-organizacijske naloge, z vključenim kliničnim aspektom	<ul style="list-style-type: none">Dopolnitev sistema za kakovost in varnost v nacionalni mreži in Zavodu RS za presaditve organov in tkiv.Sodelovanje pri obnavljanju zakonodaje in ustreznih podzakonskih aktov.Razvoj na strokovnem področju in priprava ustreznih smernic s poudarkom na uvajanju donorskega programa kot obvezne naloge, kadar so ustrezní klinični pogoji, navodil ter standardnih operativnih postopkov na področju programa za darovanje in pridobivanje organov in tkiv.Spodbujanje razvoja dejavnosti transplantacijske medicine v skladu z evropskimi priporočili in zahtevami.
Pedagoško	<ul style="list-style-type: none">Izvajanje izobraževalnih programov o darovanju v nekaterih visokih šolah medicinske smeri in uvajanje tega programa še v nekaterih preostalih visokošolskih ustanovah medicinske smeri, priprava sodobnega gradiva in programov za informiranje o darovanju v nekaterih srednjih šolah, cilj je redno izobraževanje zdravstvenih delavcev.
Raziskovalno	<ul style="list-style-type: none">Kontinuirano izboljševanje informiranosti o darovanju široke javnosti, medijev in prav tako ostalih nosilcev razvoja na državni ravni, poiskati načine za povečanje števila darovalcev in darovanja v času življenja, tistih organov in tkiv, katerih odvzem ne ogroža zdravja darovalca.Donorski program približati klinikam kot področje, ki je zanimivo za raziskovanje.Nadaljevanje raziskovanja ustreznosti etičnih principov in sprejemljivosti novih praks na področju darovanja.Priprava strokovnih publikacij.
Krepitve mednarodnih povezav in uvajanje izboljšav na osnovi izmenjave dobrih praks	<ul style="list-style-type: none">Sodelovanje z Eurotransplantom: analiza prednosti, slabosti, predlogi za izboljšanje sodelovanja glede na posebnosti v naši državi na področju transplantacijske medicine, racionalnost v poslovanju.Izmenjava in dodeljevanje organov z namenom poiskati najboljši par glede tkivnega ujemanja in kliničnih parametrov, vključno s kriterijem nujnosti tudi izven sodelovanja z Eurotransplantom, kadar organa nismo mogli uporabiti doma, niti ne v ET, pač pa bi ga lahko uporabili v katerem izmed centrov na širšem območju Evrope v državi, v kateri lahko preverimo ustreznost delovanja sistema te države preko

	<p>pooblaščene organizacije. Pomembno je, da se organ uporabi, če obstaja bolnik, ki bi ga potreboval in ustrezno varno okolje po vseh sodobnih zakonskih in strokovnih zahtevah Evrope.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje v evropskih projektih, v katerih pridobimo znanje in veščine ter orodja za izboljšanje področja transplantacije medicine in darovanja, ter prispevamo tudi z domačim znanjem k izboljšavam sistemov v drugih državah. • Sodelovanje z drugimi evropskimi institucijami z namenom izmenjave izkušenj in znanja, še posebej s Svetom Evrope, kjer posebna komisija pripravlja priporočila in strokovne publikacije za razvoj dejavnosti darovanja in transplantacijske medicine in izboljšanje kakovosti in varnosti v sistemih. • Sodelovanje z državami Jugovzhodne Evrope v smislu podpore razvoja dejavnosti v teh državah in izmenjave izkušenj, ki jih lahko uporabimo tudi pri nas.
Financiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovati pozitivno, pridobiti dodatna razpoložljiva sredstva iz EU skladov za razvoj dejavnosti, edukacijo zdravstvenega osebja in ozaveščanje splošne javnosti o pomenu darovanja in z rezultati o zdravljenju s presaditvijo. • Zagotoviti redno delovanje ekip za 24 dosegljivost na nacionalnem nivoju iz proračunskih virov. • Urediti del financiranja za donorski program iz ZZZS.
Sodelovanje pri urejanju pogojev za delo in ustrezne organizacijske sheme	<ul style="list-style-type: none"> • Nadaljevanje izvajanja Zagotavljanje kakovosti v donorskem programu, QAP, obnovitev organizacijske sheme za donorski program v donorskih bolnišnicah- večletni plan. • Uveljaviti priznanje na materialnem in moralnem nivoju za vložen trud in dodatno delo, ki je potrebno, da lahko uspešno izvajamo donorski program in presaditve, saj je to za večino izvajalcev terciarno delo- večletni projekt.

3 LETNI CILJI ZAVODA, KI IZHAJAO IZ STRATEŠKIH CILJEV

Cilj je bil izpolniti naloge, ki so bile dogovorjene med Ministrstvom za zdravje in Slovenija-transplantom in podrobno definirane v Programu dela in finančnem načrtu zavoda za leto 2019 ter Pogodbi o zagotavljanju sredstev za delovanje Slovenija-transplanta za leto 2019. Prav tako pa smo sledili temeljnim vodilom zavoda, ki so zagotavljanje dostopnega in odličnega zdravljenja s presaditvijo za vse bolnike, transparentnost ter nekomercialnost dejavnosti.

Povzemamo kratkoročne cilje, na katere smo se osredotočili v letu 2019 in so razdeljene v štiri glavna področja. Podrobni opis realiziranih aktivnosti, sledi v naslednjem poglavju.

3.1 Donorski program

- Spodbujanje in razvoj donorskega programa v donorskih bolnišnicah.
- Usklajevanje delovanja donorskih in transplantacijskih centrov.
- Izdajanje strokovnih smernic donorskim centrom.
- Strokovni nadzor s svetovanjem donorskim centrom.
- Raziskovalno delo.
- Sodelovanje v strokovnih mednarodnih združenjih.
- Ozaveščanje in izobraževanje o darovanju in zdravljenju s presaditvijo.

3.2 Povezovanje s transplantacijskim programom

- Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov.
- Sodelovanje z Eurotransplantom.
- Koordinacija presaditve organov.
- Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih.
- Zbiranje in analiziranje podatkov o neželenih dogodkih in reakcijah.
- Svetovanje transplantacijskim centrom.

3.3 Zagotavljanje kakovosti, varnosti, sledljivosti in preglednosti donorske in transplantacijske dejavnosti

- Informacijska podpora.
- Registri.
- Kazalniki in standardi kakovosti in varnosti.
- Sodelovanje pri oblikovanju zakonodaje in podzakonskih aktov.
- Poročila in statistični podatki.

3.4 Poslovanje

- Pozitivno poslovanje zavoda.
- Širitev poslovnih prostorov.
- Ureditev plačevanja dela dejavnosti s strani ZZZS.
- Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije.
- GDPR.

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

4.1 Donorski program

4.1.1 Spodbujanje in razvoj donorskega programa v donorskih bolnišnicah

V vseh donorskih bolnišnicah smo v letu 2019 nadaljevali s spodbujanjem k izvajanju dejavnosti v skladu z organizacijsko shemo, ki je bila predstavljena na sestankih z vodstvi bolnišnice, bolnišničnimi koordinatorji (BTK) in ostalimi izvajalci donorskega programa konec leta 2018. Ob novi organizacijski shemi donorske bolnišnice smo predstavili tudi publikacijo »Donorski program: postopki za izvajanje v donorskih bolnišnicah«, v kateri so natančno opisane naloge in odgovorne enote, osebe za izvajanje teh nalog oz. povezovanje med institucijami v Sloveniji. Poleg tega so bili na sestankih predstavljeni tudi rezultati učinkovitosti dela v posameznih bolnišnicah. Vsi BTK so prejeli novo publikacijo v elektronski in tiskani obliki, vzpostavili pa smo tudi jasno hierarhijo posvetovanja v primeru detekcije darovalca in se postopno začeli približevati želenemu cilju – javljanju možnega darovalca v smislu posvetovanja z BTK, CTK, mentorjem in pooblaščenim zdravnikom glede primernosti za darovanje še pred dokazano možgansko smrtjo (pri mejnih možnih darovalcih z možno absolutno kontraindikacijo za darovanje). Izvedli smo tudi 2 izobraževanja za celotno zdravstveno osebje (Osnove donorskega programa) v SB Brežice in SB Nova Gorica, v SB Brežice pa smo na pobudo vodstva in zdravnikov z Oddelka za intenzivno zdravljenje izvedli tudi delavnico »Sporočanje slabe novice in pogovor s svojci glede darovanja«.

Ob obnovljeni organizacijski shemi smo spremenili tudi nagrajevanje za izvajanje dejavnosti in v letu 2019 nadaljevali z ustreznim stimuliranjem izvajalcev, tako finančno kot na ostale razpoložljive načine. V skladu z novo pogodbo je za konkretno delo z aktivnim darovalcem predvideno plačilo za BTK (in pomočnike) po opravljenem primeru, sicer pa za lokalno spodbujanje donorske dejavnosti skupaj z osveščanjem o pravočasni detekciji možnih darovalcev, BTK prejme mesečni honorar v skladu z doseženimi rezultati iz preteklega leta. Novost je, da je pogoj za obe izplačili (v skladu s pogodbo) pravočasno oddano mesečno poročilo. V letu 2019 so prav vsi BTK, vključno z novo izvoljenimi BTK/pomočniki v UKC Ljubljana, pričeli z doslednim oddajanjem mesečnih poročil, kar nam bo v prihodnosti omogočilo hitrejše reagiranje na odklone oziroma šibke točke v samem procesu darovanja organov in tkiv po smrti. V ta namen so v letu 2020 predvidene tudi postopne spremembe v programu iQAP, ki naj bi omogočale izpis mesečnega poročila donorske aktivnosti znotraj posameznega OIZ v vsaki donorski bolnišnici. Nefinančni načini stimulacije so še naprej povabila na izobraževanja (kot slušatelji ali predavatelji), skupni sestanki, ki jih predvidevamo v letu 2020 vsaj 2 x letno za vse BTK in 1 x mesečno za BTK/pomočnike iz UKC Ljubljana, priprave na notranjo in zunanjo revizijo, seznanjanje vodstev bolnišnic z rezultati dela,

vključevanje v mednarodne projekte, ki jih vodi Slovenija-transplant in razne oblike druženja (e.g. team building ipd).

V donorskem programu smo več časa namenili strategijam spopadanja z zavrnitvijo svojcev za darovanje delov telesa po smrti na podlagi ugotovitev o vzrokih za zavrnitve v letu 2018. Organizirali smo dve napredni delavnici »Pogovor s svojci - izkušnje koordinatorjev in možnosti izboljšav«, obe v UKC Ljubljana za vse BTK in CTK. Prve so se udeležili vsi BTK/pomočniki iz nacionalne donorske mreže in na podlagi novih spoznanj smo začeli pripravljati nekoliko drugačno strategijo za pogovor s svoji, predvsem v UKC Ljubljana, kjer je tudi v letu 2019 odstotek zavrnitve svojcev v primeru darovanja po smrti ostal pomembno višji kot v ostalih donorskih bolnišnicah. V letu 2020 predvidevamo tudi razširjeno delavnico za lečeče zdravnike iz vseh 6 OIZ UKC Ljubljana, ki sodelujejo v donorskem procesu s Slovenija-transplant, saj so zadnja leta izpostavljeni težim pogovorom s svojci kot pred nekaj leti. Prav tako smo uvedli mentorje za sodelovanje pri težjih pogovorih s svojci. Zahteva je, da mentorji opravijo 100 urni tečaj za mediacijo, kar smo v 2019 izvedli pri enem mentorju.

Postopno smo začeli s pripravami na uvedbo darovanja v primeru umrlega darovalca po zaustavitvi srca, Donation after Circulatory Death (DCD), zato smo se prijavili na delavnico o »Controlled and uncontrolled DCD« v Španiji (Barcelona), kamor smo povabili tudi zdravnike iz OIZ SB Celje (dr. Podbregar, dr. Hudournik). Načrtujemo, da bi SB Celje lahko postala pilotska donorska bolnišnica za uvajanje DCD programa darovanja. Delavnica je bila prvotno načrtovana v septembru 2019, vendar je bila prestavljena in izvedena v januarju 2020.

V sklopu postopnih priprav na programa DCD in ICOD (Intensive Care unit on Organ Donation – program sprejemanja pacientov z infaustno prognozo zaradi prizadetosti možganov na OIZ samo z namenom, da lahko postanejo darovalci organov in tkiv po smrti, v primeru, da se v 48 urah razvije klinična slika možganske smrti), smo začeli z izobraževanjem ožje strokovne javnosti. Tako sta bili obe temi predstavljeni na simpoziju »Etični izzivi v transplantacijski medicini« v UKC Ljubljana, ter na 28. Mednarodnem simpoziju intenzivne medicine in 25. Seminarju intenzivne medicine za medicinske sestre in zdravstvene tehnike na Bledu.

Pričeli smo z dogovori glede uvedbe telemedicinske rešitve, ki bi zapolnila kadrovsko in tehnološko vrzel na področju potrjevanja možganske smrti. Problem je namreč, da se za potrditev klinične slike možganske smrti z metodami dokaza zaustavitve znotrajlobanjskega pretoka perfuzijska scintigrafija izven delovnega časa pogosto ne more opraviti, ker ni dosegljiva, elektroencefalografija (EEG) pa zahteva veliko dodatnega časa za izpolnitve pogojev, da je preiskava sploh ustrezna. V večini bolnišnic je dostopna računalniška tomografija žil (CTA). Vendar, ker za to ni povsod ustrezno izšolanega in izkušenega kadra med zdravniki radiologi, smo se začeli dogovarjati za možnost odčitavanja in interpretacije

CTA preiskave na daljavo (telemedicinska rešitev – dogovor s specialisti nevroradiologi iz UKC Ljubljana). Trenutno je ovira pravilnik o dokazovanju možanske smrti, ki CTA preiskave ne navaja, res pa je tudi, da je ne prepoveduje. V letu 2020 predvidevamo spremembo pravilnika in dokončen dogovor s teleradiologijo v sklopu nevroradiologije, kjer so pokazali jasen interes za sodelovanje s Slovenija-transplantom.

Na skupnem sestanku z BTK bomo v letu 2020 predstavili možnost sprejema hudo bolnih pacientov v enoto intenzivne terapije z namenom darovanja organov po smrti – Intensive Care admission for Organ Donation (ICOD) (o pomembni vlogi OIZ pri podpiranju in olajševanju darovanja organov) in povabili BTK in vodje OIZ k sodelovanju pri oblikovanju etičnih smernic –smernice »End Of Life« (ob koncu življenja). Začetni pogоворi v tej smeri so v letu 2019 že stekli na Nevrološki kliniki, kjer je bila ideja zelo dobro sprejeta, kot možno oviro pa so navedli organizacijske težave, saj bi v ta namen potrebovali dodatne postelje z vso opremo, ki sodi na OIZ, poleg tega pa tudi primerno izšolan kader.

BTK iz UKC Maribor je uspešno opravila izpit za certifikat evropskega koordinatorja (CETC) na pobudo in s financiranjem Slovenija-transplanta. V prihodnosti bodo morali vsi koordinatorji in strokovni sodelavci imeti ta izpit, ki je trenutno edino mednarodno licenciranje za to dejavnost v Sloveniji.

4.1.2 Usklajevanje delovanja donorskih in transplantacijskih centrov

Koordinacija dejavnosti pridobivanja, presaditve in uničenja organov med donorskimi in transplantacijskimi centri, laboratoriji, izvajalci prevoza organov, evropsko organizacijo za izmenjavo organov, s katero je sklenjen sporazum, in mednarodnimi organizacijami za izmenjavo organov se izvaja z zagotavljanjem 24-urne dosegljivosti centralnih transplantacijskih koordinatorjev. V letu 2019 smo zaradi večjega obsega dela začeli z izbiro kandidatov za novega centralnega transplantacijskega koordinatorja (CTK) v dopoldanskem času. Po več deset prijavah smo na konci izbrali diplomirano medicinsko sestro z določenimi vodstvenimi sposobnostmi in predhodnimi izkušnjami z našo dejavnostjo, predvsem s področja transplantacije ledvic pri pediatrični populaciji in izvajanju sistema za kakovost in varnost. Ob koncu leta 2019 smo pričeli z uvajanjem, vključena pa je bila tudi v koordinacije multiorganskega odzvema. Uradno delo je nastopila z 15. januarjem 2020, ko se je iztekel odpovedni rok v prejšnji organizaciji.

V letu 2018 se je začela pobuda za organizacijo posebne skupine operacijskih sester inštrumentark (OPMS), ki bi se večinoma ukvarjale le s transplantacijsko dejavnostjo. V letu 2019 so se pogajanja ustavila, ker v tem letu žal nismo dosegali dovolj velikega števila transplantacij, da bi lahko razmišljali o profesionalni ekipi OPMS.

Slovenija-transplant še naprej skrbi za to, da v sodelovanju z UKC Ljubljana donorska in transplantacijska dejavnost nemoteno teče naprej. V ta namen imamo redne sestanke z BTK/pomočniki iz vseh 6 OIZ, o zaključkih sestanka pa obveščamo tudi vodjo transplantacijskega centra. V letu 2020 predvidevamo ponovne skupne sestanke RSK za transplantacijsko dejavnost, ki jih v letu 2019 ni bilo.

V letu 2019 smo pripravili osnutek nove pogodbe med UKC Ljubljana in Slovenija-transplantom, ki še vedno ni podpisana, čeprav smo imeli številne sestanke.

4.1.3 Izdajanje strokovnih smernic donorskim centrom

Vsi donorski centri so v letu 2019 prejeli novo pogodbo, ki natančneje opisuje posamezne naloge donorskoga centra in donorske bolnišnice, poleg tega pa so vsi prejeli še publikacijo »Donorski program: postopki za izvajanje v donorskih bolnišnicah«, ki jo je izdal Slovenija-transplant in sicer v tiskani in elektronski obliki. Z vsemi donorskimi centri smo sklenili praktično identično pogodbo, razen z UKC Ljubljana, ki ima tudi vlogo transplantacijskega centra. Prvič od ustanovitve nacionalne donorske mreže so se pogodbe v celoti obnovile in oblikovale na nov, bolj jasen način, z večjo odgovornostjo vsakega donorskoga centra in jasno razmejitvijo nalog. Do konca leta 2019 smo uspešno sklenili pogodbo z 10 donorskimi bolnišnicami, čakamo le še na podpis pogodbe z UKC Ljubljana.

Pripravili in strokovno preverili smo nova besedila za spletno stran in jih tudi dali prevesti v angleški jezik. Dokončno postavitev in objavo nove spletnne strani predvidevamo v začetku leta 2020. Takrat bo tudi urejen poseben dostop za profesionalne uporabnike z zbirko zadnjih strokovnih smernic, z navodili in ostalimi profesionalnimi publikacijami.

Nadaljevali smo s sodelovanjem pri pripravi in upoštevanjem EU smernic. Kot temeljno referenčno gradivo za vse sodelujoče v donorskem programu že dlje časa priporočamo, uporabljamo in distribuiramo smernice, ki so pripravljene v odboru CD-P-TO (European Committee on Organ Transplantation) in sicer v obliki referenčnega priročnika Guide to the Quality and Safety of Organs for Transplantation in Guide to the Quality and Safety of Tissues and Cells for Transplantation. Priročnika se obnavljata vsaki dve leti. Direktorica Slovenija transplanta in doc. dr. Gradišek sodelujeta pri prenovi tega gradiva .

4.1.4 Strokovni nadzor s svetovanjem donorskim centrom

V letu 2019 smo nadaljevali z nadzorom nad učinkovitostjo in kakovostjo izvajanja donorskoga programa z uporabo metode Quality assurance programme (QAP). V ta namen

smo posodobili in poenotili mesečna in kvartalna poročila. Tako imamo zdaj na voljo še hitrejše in bolj zanesljive podatke o donorski dejavnosti v posameznem donorskem centru, kar nam omogoča natančnejše analize in hitrejši odziv na morebitne ovire. Zaradi velikega števila podatkov, ki jih sedaj prejemamo mesečno, bomo v letu 2020 dali pobudo za sprotno pošiljanje epikriz vseh umrlih iz vseh 24 sodelujočih OIZ in na ta način lahko postopoma vzpostavili sistem zelo hitrega reagiranja na odklone. V ta namen bomo potrebovali poleg revizorja iz Slovenija-transplanta še vsaj enega izkušenega zdravnika iz vrst BTK.

V UKC Maribor smo izvedli ožji posvetovalni sestanek na OIIM, kjer je prihajalo do pogostejših odklonov zaradi odločitev manj poučenih zdravnikov, ki se niso udeleževali naših izobraževanj. Sestanek je potekal v mirnem ozračju z jasnimi predstavitvami šibkih točk v procesu detekcije možgansko mrtvih darovalcev. Na te šibke točke lahko odreagiramo prav z usmerjenim izobraževanjem in analizami. Na koncu sestanka je bila dana pobuda, da se tudi iz te enote izbere BTK, ki bi v prihodnje sodeloval s Slovenija-transplantom. V letu 2020 bomo nadaljevali z realizacijo tega konkretnega cilja.

Še naprej smo poudarjali pomen so-odločanja po modelu Svetovalne piramide, ki na področju donorske in transplantacijske dejavnosti predvideva poseben način komunikacije med lečečim zdravnikom, BTK, CTK, mentorjem in na vrhu piramide odgovornim zdravnikom s specialnimi znanji. V letu 2019 smo začeli s prijavo projekta v okviru evropskega instrumenta COST, ki predvideva nadgradnjo piramide odločanja z organizacijo posebne skupine zunanjih svetovalcev (strokovnjakov s področja donorske in transplantacijske dejavnosti iz cele Evrope), ki bi jo koordiniral Slovenija-transplant. Z aktivnostmi bomo nadaljevali v letu 2020.

Svetovanje donorskim centrom še naprej poteka sproti v primeru možnega mrtvega darovalca (MMD), in enkrat letno v sklopu zunanje revizije, ko se z rezultati dela, potencialom za darovanje, možnimi ovirami in njihovimi predvidenimi rešitvami seznanja vodstva donorskih centrov. V letu 2019 smo izvedli dve zunanji reviziji, ker zaradi pomanjkanja kadra in razpoložljivega časa ni bilo mogoče izvesti obiska v vseh donorskih centrih. V letu 2020 tako predvidevamo obisk vseh 11 donorskih bolnišnic s prikazom rezultatov zunanke revizije za leti 2018 in 2019.

Slovenija-transplant svetuje tudi pri pripravi in spremembji dokumentacije o kakovosti v donorskih bolnišnicah. Predlaga konkretnе rešitve odgovornim osebam v donorskih bolnišnicah in sodeluje z Zdravstvenim inšpektoratom pri preverjanju podatkov.

4.1.5 Raziskovalno delo

V letu 2019 smo več pozornosti usmerili k proučevanju medicinskih, pravnih in etičnih vidikov pri uvajanju novosti v donorski program, kot je na primer darovanje po cirkulatorni smrti (DCD). Od preloma tisočletja počasi, a vztrajno narašča število držav, ki imajo že vpeljane ali pa vzpostavljajo DCD-programe. V praksi je moč prepoznati več različnih zakonskih okvirov in medicinskih programov. Ker je zavod Slovenija-transplant nacionalna kompetentna ustanova, ki med drugim vodi razvoj donorskega programa, pred uvajanjem kakršnihkoli sprememb in novosti v donorskem programu preverja tuje strokovne smernice in stališča domače strokovne javnosti. Kvalitativna raziskava »Dileme v donorskih programih in razvoju transplantacijske medicine: stališča slovenske strokovne javnosti«, ki smo jo izpeljali že leta 2013, je bila temelj za poglobljeno razumevanje stališč strokovne javnosti o širjenju posmrtnega donorskega programa z nadzorovanim DCD-protokolom. Pokazala se je načelno podpora strokovne javnosti ter potreba po reševanju izraženih dilem, izobraževanju stroke ter oblikovanju jasnih strokovnih smernic. Raziskovalni izsledki so skupaj z analizo in kratkoročno vizijo razvoja posmrtnega donorskega programa v Sloveniji predstavljeni v izvirnem znanstvenem članku Avsec D, Šimenc J: Donorski program po cirkulatorni smrti v Sloveniji: Analiza stališč strokovne javnosti in nadaljnji razvoj. Po recenzentskih postopkih je bil decembra 2019 članek sprejet v objavo v Zdravniškem vestniku. Objavo pričakujemo v prvih mesecih 2020.

Načrtovali smo izvedbo mednarodnega simpozija »Vpeljevanje DCD v regiji JV Evrope«, kjer naj bi razpravljali o medicinskih, organizacijskih ter etičnih temah, govorci pa naj bi bili strokovnjaki iz Švice, Nizozemske, Češke, Italije (in drugih držav, ki imajo že vpeljan program darovanja po cirkulatorni smrti). Izvedbo smo zaradi drugih aktivnosti premaknili v leto 2020 ali 2021. Prav tako menimo, da je pred večjim mednarodnim simpozijem potrebno bolje senzibilizirati in izobraziti domačo strokovno javnost o programih DCD. Tečaju TPM smo na novo dodali predavanje o DCD in samostojno delavnico, ki je namenjena izključno prepoznavanju in vzdrževanju DCD-darovalcev. O DCD je predaval tudi Andrej Gadžijev na simpoziju o etičnih dilemah v transplantacijski medicini (7. 6. 2019 v UKCLJ) in pa na 28. mednarodnem simpoziju intenzivne medicine (1.6. 2019 na Bledu). Prav tako je bil na pobudo transplantacijskega centra v UKCLJ in B. Trotovška 22. 3. 2019 izведен tečaj o multiorganskem odvzemu po DBD in DCD, kjer so med drugim govorili tudi o področju kakovosti organov (predvsem jeter) po DCD.

Nadalje smo začeli z oblikovanjem delovnih skupin, s pripravo pravilnika o ugotavljanju cirkulatorne smrti in postopkih za darovanje ter pridobivanje organov in tkiv ter s pripravo organizacijske sheme. Za strokovnjake, ki so ali bodo ključni členi na področju izobraževanja in uvajanja novosti, zagotavljamo izobraževanja v tujini (predvsem v Španiji).

Ker je dolgoročni cilj Slovenija-transplanta krepitev raziskovalnih in razvojnih aktivnosti, kar bi zagotavljalo prenos novih znanj in pristopov na področju donorske in transplantacijske medicine, smo preverili pogoje za registracijo zavoda Slovenija-transplant v register izvajalcev raziskovalne in razvojne dejavnosti pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost (ARRS). To bi nam omogočalo samostojno prijavljanje in izvajanje raziskovalnih projektov in programov, ki jih razpisuje nacionalna raziskovalna agencija. Žal še ne izpolnjujemo pogojev za vpis v register, saj med drugim nimamo vzpostavljenih samostojnih raziskovalnih skupin, prostorov ter ločenega organizacijskega in finančnega vodenja raziskovalne dejavnosti. Postopke za vpis v evidenco bomo vložili, ko bomo uspeli izpolniti pogoje po Pravilniku o vsebini in načinu vodenja evidence o izvajalcih raziskovalne in razvojne dejavnosti.

V septembru 2019 smo pripravili dokumentacijo in oddali prijavo za nov EU projekt Improving Quality and Safety of Organs for Transplantation (IQaSOT) v okviru instrumenta COST, kjer je Slovenija-transplant v vlogi nosilca in vodje projekta. Predlog projekta temelji na vzpostavitvi tesnejšega sodelovanja z državami Srednje in Jugovzhodne Evrope in vzpostavitvi skupne strokovne posvetovalne točke v kompleksnejših primerih presojanja kakovosti organov za presaditev. Končni cilj je izboljšanje kakovosti in varnosti organov za presaditev ter zmanjšanje možnosti prenosa »skritih bolezni« iz darovalca na prejemnika. Objavo rezultatov poziva pričakujemo v marcu 2020.

Aktivno (s predstavitevijo referatov) smo se udeležili ključnih bienalnih evropskih kongresov, in sicer ELPAT (etični, pravni, psihološki vidiki zdravljenja s transplantacijo) kongresa aprila v Krakowu (Poljska) in Evropskega združenja za transplantacijo organov (ESOT) kongresa septembra v Kopenhagnu (Danska).

Dr. Jana Šimenc in prim. Danica Avsec sta z vabljenimi predavanjem sodelovali na znanstvenem simpoziju Zdravje in družba: interdisciplinarno raziskovanje zdravja, bolezni in zdravljenj, ki je 24. oktobra 2019 potekal na Filozofski fakulteti v sklopu 100-letnice ustanovitve Univerze v Ljubljani. Namen je bil opozoriti na banalne in strukturne ovire, s katerimi se srečujemo in soočamo na interdisciplinarnem znanstvenoraziskovalnem področju in v praksi, predvsem pri sodelovanju med humanističnimi in biomedicinskimi znanostmi. Predstavljen bil Slovenija-transplant kot primer dobre prakse prepletanja znanja in interdisciplinarnega sodelovanja v transplantacijski medicini.

Priloga: Objave in predavanja na konferencah 2019

V letu 2019 se je uspešno zaključil temeljni aplikativni projekt ARRS Družbeni vidiki darovanja organov in tkiv v Sloveniji: analiza spodbujevalnih in zaviralnih dejavnikov za oblikovanje

programov za doseganje vedenjskih sprememb (Slovenija-transplant je bil udeležen kot sofinancer, vodili so ga raziskovalci s Fakultete za družbene vede UL, Centra za socialno psihologijo, več glej: <https://www.fdv.uni-lj.si/raziskovanje/institut-za-druzbene-vede/nacionalni-projekti/L5-7106>). Raziskovalci so nam posredovali interno raziskovalno poročilo. Izследke nacionalne raziskave o zadržkih, ki jih ima javnost glede opredeljevanja za darovanje, vključujemo v komunikacijsko strategijo in sporočila za medije. Nadalje smo s svežimi raziskovalnimi izsledki dopolnili predavanja o ozaveščanju in komuniciranju, ki jih izvajamo za strokovno javnost. Prav tako bo scenarij dogodkov na Evropski dan darovanja 2020 temeljil na priporočilih socialnega marketinga in projektnih izsledkih. Eden od pomembnih rezultatov projekta pa je tudi objava izvirnega znanstvenega članka Berzelak N, Avsec D, Kamin T (2019). Reluctance and willingness for organ donation after death among the Slovene general population. *Slovenian journal of public health*, 58(4): 155-163. Dva članka sta v recenzentskih postopkih.

V letu 2019 smo nadaljevali in uspešno zaključili sodelovanje v projektu EUDONORGAN. Universitat de Barcelona je v letu 2016 pričel z izvedbo projekta Training and social awareness for increasing organ donation in the European Union and neighbouring countries EUDONORGAN, javni razpis Evropske komisije št. SANTE/2015/D4/037. Slovenija-transplant je pri projektu sodeloval kot partner in sicer v vlogi vodje delovnega sklopa 2 (WP2 – Ozaveščanje javnosti) skupaj s Hrvaško v vlogi koordinatorja. Cilj delovnega sklopa 2 je bil priprava načrta, organizacija in implementacija šestih dogodkov za ozaveščanje javnosti glede darovanja organov (t.i. donation awareness days). Prvi dogodek je bil izveden že v letu 2018 v Varšavi na Poljskem.

V letu 2019 sta bila pod vodstvom Slovenija-transplanta izvedena dogodka v Budimpešti na Madžarskem (14. januarja) in v Stockholm na Švedskem (14. marca). Skupaj z vodstvom projekta EUDONORGAN smo aktivno sodelovali tudi pri pripravi in izvedbi osrednjega dogodka v Bruslju v Belgiji (18. februarja). Pri ostalih dveh dogodkih (v Lisboni in v Atenah) v izvedbi hrvaškega partnerja smo sodelovali v vlogi vodje WP2.

Udeleženci so bili vabljeni tako iz države gostiteljice kot tudi sosednjih držav, z dogodki je bilo pokritih pet velikih evropskih regij: Centralna, Severozahodna, Severna, Jugovzhodna, in Jugozahodna Evropa. Med udeleženci so prevladovali medicinski strokovnjaki, novinarji, društva pacientov, NVO, ključni mnenjski voditelji in predstavniki donorskih bolnišnic.

Pri projektu EUDONORGAN so sodelovali prim. Danica Avsec kot vodja delovnega paketa vključno z moderiranjem programov dogodkov, izvedbo uvodnih nagоворov, diskusij in okrogleh miz na dogodkih in dr. Jana Šimenc s predavanji in moderiranjem predavanj in diskusij. Barbara Uštar je sodelovala pri organizacijskih in administrativnih zadevah, dr. Boštjan Kušar pa pri finančnih in organizacijskih zadevah.

Priloga: Končno poročilo projekta EUDONORGAN

4.1.6 Sodelovanje v strokovnih mednarodnih združenjih

4.1.6.1 Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv

Delegati Slovenija-transplanta so se udeležili rednih sestankov na Evropski komisiji za Odgovorne ustanove (Competent Authority - CA) za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv in poskrbeli za pripravo potrebnih gradiv v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje Republike Slovenije (MZ). Prim. Danica Avsec se je udeležila obeh sestankov CA za presaditve organov, in sicer 18. in 19. februarja 2019 v Bruslju ter 18. in 19. septembra 2019 v Kopenhagnu.

V preteklem letu je Evropska Komisija organizirala dva sestanka predstavnikov vseh držav članic Unije CA za področje tkiv in celic. Sestankov se izjemoma tokrat iz Slovenija-transplanta ni udeležil nihče.

V sodelovanju z MZ smo nadaljevali s prizadevanji za ratifikacijo Konvencije proti trgovанию s človeškimi organi, ki jo je Slovenija podpisala konec leta 2018. Direktorica prim. Danica Avsec je postala članica Delovne skupine za pripravo sprememb in dopolnitve Kazenskega zakonika, ki je bila ustanovljena in se je prvič sestala v oktobru 2019. Delovna skupina je bila ustanovljena z namenom, da bo pripravila osnutke oziroma opravila razpravo o osnutkih sprememb in dopolnitve Kazenskega zakonika, ki so potrebni zaradi več konvencij in aktov pravnega reda Evropske unije, med drugim tudi Konvencije Sveta Evrope proti trgovini s človeškimi organi. Z delom bodo nadaljevali v letu 2020.

4.1.6.2 ESOT – European Society for Organ Transplantation

ESOT (Evropskega združenja za transplantacijo organov) je krovna organizacija, ki pokriva in usmerja transplantacijsko dejavnost v evropskem in svetovnem merilu. Številne sekcije in komiteji znotraj organizacije zastopajo strokovno znanje za področja po posameznih organih in ostala področja specializacij.

Med 15. in 19. septembrom 2019 je v Kopenhagnu na Danskem potekal kongres ESOT pod motom Inspiring minds, driving progress. Informacijo o možnosti aktivnega sodelovanja s predavanjem oz. posterjem smo delili med vse strokovnjake in sodelujoče v donorskem in transplantacijskem programu. Kongresa so se udeležile štiri sodelavke Slovenija-transplanta. Barbara Uštar in prim. Danica Avsec sta v okviru sklopa kratkih predstavitev z naslovom Organ donation and transplantation: challenges, attitudes and solutions predstavili krajšo

analizo vpeljave elektronske opredelitev v slovenski register posmrtnih darovalcev:
Introducing E-registration in Slovene Donor Registry.

4.1.6.3 BTC – Board of Transplant Coordinators

V marcu (10. in 11. 3. 2019) smo organizirali in izvedli sestanek izvršnega odbora BTC v Mariboru, na katerem so si člani EC BTC razdelili naloge v zvezi z načrtovano prenovo izpitnih vprašanj in učnega načrta ter pripravili posodobljen seznam študijskega gradiva za pripravo na izpit CETC. Na sestanku so se člani EC tudi dogovorili o možnosti izvedbe pripravljalnega tečaja in se pogovorili o potrebnih aktivnostih v prihodnosti.

Turška organizacija Turkish Transplant Foundation je ponovno ponudila možnost, da bi v Turčiji gostili pripravljalni tečaj za pripravo na izpit za evropskega transplantacijskega koordinatorja (CETC). Prim. Danica Avsec se je odzvala vabilu in v sodelovanju z turškimi gostitelji in ostalimi člani EC BTC pripravila tečaj za pripravo na izpit za transplantacijskega koordinatorja 2nd Preparatory Course in Transplant Coordination, ki je potekal 1. in 2. avgusta 2019 v Istanbulu. Prim. Danica Avsec je sestavila program in povabila strokovnjake, ki so izvedli predavanja. Na tečaju sta kot strokovnjaka sodelovala tudi prim. Danica Avsec s predavanjem Family consent based on opt-in and opt-out systems-overview in Andrej Gadžijev s predavanjem Quality management in organ donation and transplantation. Tečaja sta se med drugim udeležili tudi dve slovenski kandidatki za izpit CETC.

V Slovenija-transplantu smo izpeljali pripravo, organizacijo in izvedbo izpita za pridobitev certifikata CETC, ki je potekal 14. septembra 2019 Kopenhagnu na Danskem pod okriljem kongresa ESOT. Prim. Danica Avsec je sodelovala kot ena izmed izpraševalk na izpitu, Barbara Uštar pa pri organizacijskih nalogah.

4.1.6.4 Svet Evrope – odbor CD-P-TO – European Committee on Organ Transplantation

Evropski odbor za presaditve organov (European Committee on Organ Transplantation: CD-P-TO) je organ v sklopu Sveta Evrope in deluje kot usmerjevalni odbor za aktivnosti na področju presajanja organov v delnem sporazumu Evropske farmakopeje/EDQM. Skrbi za aktivno promocijo nekomercialnega presajanja darovanih organov, se bori proti trgovini z organi in razvija etične standarde na področju presajanja organov, tkiv in celic. Slovenija je aktivna članica odbora več kot 19 let. Glavni rezultati dela odbora so priporočila, ki državam lahko služijo kot informacija, lahko pa so tudi osnova za ukrepanje.

Slovenijo v CD-P-TO zastopa prim. Danica Avsec, ki v odboru aktivno sodeluje na sestankih odbora pri oblikovanju skupnih stališč in gradiv ter širjenje teh informacij in promocijo njihove implementacije v Sloveniji.

Prim. Danica Avsec je kot predstavnica Slovenije članica skupine strokovnjakov za pripravo 8. izdaje priročnika Guide to the Quality and Safety of Organs for Transplantation in je v letu 2019 aktivno sodelovala pri pripravi gradiv za poglavja o Etičnih principih v darovanju vezanih na alokacijo, o Biovigilanci in Soglasju svojcev za darovanje. Delovna skupina je z delom začela na prvem sestanku delovne skupine 5. in 6. junija 2019 v Strasbourg in bo z delom nadaljevala tudi v 2020.

V okviru odbora CD-P-TO so v letu 2019 izvedli študijo in predstavili rezultate študije Survey Access Of Residents And Non-Residents To The National Deceased Donor Waiting Lists For Organ Transplantation Of The Coe State Members in delegati odbora so izpolnjevali vprašalnik in dobili končni dokument v pregled. Slovenska delegatka prim. Danica Avsec je v aprilu izpolnila vprašalnik za Slovenijo in v novembru podala pripombe na končno poročilo v imenu Slovenije.

Delegati odbora so v januarju 2019 izpolnjevali vprašalnik pripravljen v okviru projekta CD-P-TO za zaščito darovalcev na področju darovanja krvotvornih matičnih celic Draft Questionnaire on protection of allogeneic hematopoietic stem cell donors. Odgovore za Slovenijo je pripravila in poslala prim. Danica Avsec.

4.1.7 Ozaveščanje in izobraževanje o darovanju in zdravljenju s presaditvijo

4.1.7.1 Ozaveščanje javnosti

Dejavnost seznanjanja in ozaveščanja javnosti o pomenu darovanja poteka kontinuirano, usklajeno z vizijo vodstva zavoda, aktualnimi relevantnimi dogodki ter začrtanimi smernicami v kratkoročni Komunikacijski strategiji zavoda. V dejavnosti redno vključujemo tudi najsodobnejše raziskave ter izsledke mednarodnih, domačih aplikativnih ter raziskovalnih projektov, v katere je vključen Slovenija-transplant.

V skladu z razvojem, mednarodnimi smernicami in potrebami, komuniciranje postavljamo vedno bolj enakovredno ob bok ostalim funkcijam zavoda. Nadaljevali smo dobro in zgledno komuniciranje z mediji, se odzivali na medijska vprašanja in povabila na televizijske in radijske oddaje. V letu 2019 nam je tudi uspelo skoordinirati (s Centrom za transplantacije v UKC Ljubljana) snemanje daljšega dokumentarnega prispevka v sodelovanju z RTV SLO. Snemanje izjav bolnikov, čakajočih, strokovnjakov, tudi odhoda z letalom v tujino in

postopkov v operacijski dvorani, je potekalo 2 meseca. Prispevek je bil na TV SLO predvajan 4. 1. 2020. Odzivi so bili zelo pozitivni.

Med pomembnejšimi medijskimi nastopi je prim. Danica Avsec sodelovala na tv oddaji Televizijski klub in jutranji radijski oddaji Svetovalni servis. Andrej Gadžijev pa je oktobra ob Evropskem dnevu darovanja nastopil na dnevniku na RTV SLO. Število in obseg medijskih objav je razviden v klipingu.

Priloga: Poročilo o medijskih objavah za leto 2019

V letu 2019 smo sicer največ poudarjali možnost elektronskega vpisa v register darovalcev, kar je bilo tudi ključno sporočilo ob Evropskem dnevu darovanja. Po medijskih objavah in spodbudah k vpisu se je število opredeljenih povečalo.

Na družbenih omrežjih Facebook in Twitter počasi, a stabilno narašča število sledilcev in doseg objav. Facebook ostaja najpomembnejši kanal za komuniciranje z domačo javnostjo. Objavljamo redno več objav na teden, tudi ob koncih tedna. Gradimo izjemno naklonjeno skupnost, neprimernih komentarjev in napadov na račun ne beležimo (kar se sicer dogaja kolegom in kolegicam v tujini). Trenutno imamo 1.943 sledilcev, prevladujejo ženske v starostni skupini od 30-50 let. Mesečni doseg je povprečno 10.000-15.000 uporabnikov platforme Facebook. Twitter uporabljamamo tudi za povezovanje s strokovno javnostjo, deležniki v donorskem in transplantacijskem programu in mednarodnimi organizacijami (kot so Eurotransplant, DTI, Esot, ONT, Swisstransplant ...). Naše objave so mesečno vidne okoli 10.000 uporabnikom Twitterja.

Nadaljevali smo s tesnim sodelovanjem z društvom pacientov, tako prek sodelovanja v uredniškem odboru glasila, strokovne podpore dejavnostim kot tudi prek sodelovanja v mednarodnih projektih (en poskus prijave projekta se žal zaradi zapletov pri turškem koordinatorju časovno ni iztekel). V reviji Transplant, ki jo izdaja Slovensko društvo Transplant in izide dvakrat letno, smo v vsaki izdaji pripravili en strokovnen članek in ločeno statistično poročilo (o čakalnem seznamu, številu presajenih organov in podobno). Za revijo Ledvica, ki jo izdaja Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije, smo pripravili članek, v katerem smo predstavili krajsko analizo vpisov in dogodkov, ki so se zgodili eno leto po vpeljavi možnosti elektronske opredelitve glede darovanja. S strokovnim svetovanjem in možnostjo sprejema opredelitev glede darovanja smo sodelovali na letnem dogodku Društva za pljučno hipertenzijo.

Paciente z izkušnjami zdravljenja s presaditvijo tudi redno vključujemo v strokovne dogodke in medijske oddaje. Vzpostavljene imamo odlične povezave, v letu 2020 nastajajo tudi nove akcije in sodelovanja.

V priročniku za voznike motornih vozil, ki ga je v letu 2019 izdal Rdeči Križ Slovenije, smo pripravili kratek prispevek o možnosti posmrtnega darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja in postopkih opredelitve.

Odzvali smo se na povabilo Mestne knjižnice Ljubljana in sodelovali (antropologinja in centralna bolnišnična koordinatorka) na okrogli mizi o darovanju organov, ki je potekala 20. novembra v Mestni knjižnici Šiška. Razprava o literarnih delih, ki se dotikajo darovanja in odzvema organov, je bila izjemno polemična.

Priloga: Objave in predavanja na konferencah 2019

4.1.7.2 Publikacija Daj življenju priložnost (2019)

Na Slovenia-transplantu vsako leto pripravimo oblikovano letno poročilo o donorski in transplantacijski dejavnosti, namenjeno tako strokovni kot splošni javnosti. Na podlagi zbranih podatkov smo v juniju 2019 izdali publikacijo z naslovom Daj življenju priložnost - Donorska in transplantacijska dejavnost v Sloveniji, v kateri so povzeti ključni rezultati za leto 2018. Publikacija vsebuje osnovne informacije o donorskem in transplantacijskem programu, opis dejavnosti in ključne statistične podatke za leto 2018 in za vsa leta od vzpostavitve donorskega programa dalje, seznam glavnih poudarkov in dosežkov v letu 2018 in kratek slovarček temeljnih izrazov. Publikacijo smo dopolnili tudi s podatki o uspešnosti slovenskih programov za presaditve organov, ki so nam jih posredovali iz kliničnih oddelkov UKC Ljubljana, kjer pripravljajo bolnike pred transplantacijo in jih vodijo po presaditvi organa. Novost v publikaciji je tudi primerjava števila pridobljenih umrlih darovalcev v Sloveniji z ostalimi državami sveta.

Publikacija je dvojezična in sicer je pripravljena v slovenskem in angleškem jeziku, na voljo pa je v tiskani in elektronski obliki. Publikacijo v tiskani obliki smo poslali vodstvu in sodelavcem iz vseh donorskih bolnišnic, Ministrstvu za zdravje RS in glavnim sodelavcem v transplantacijskih programih. Publikacija v elektronski obliki je dostopna na naši spletni strani ter diseminirana prek socialnih omrežij.

4.1.7.3 Izobraževanje strokovne javnosti

Strukturirano in kontinuirano izobraževanje strokovne javnosti je ključnega pomena za uspešen razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti. Organizacija kakovostnega izobraževanja za strokovnjake s področja transplantacijske medicine je v skladu z zakonodajo in statutom zavoda ena od temeljnih nalog Slovenija-transplanta. V Slovenija-transplantu smo pripravili Nacionalno shemo za izobraževanje na področju programa Pridobivanja delov človeškega telesa za namen zdravljenja in darovanja, s katero smo seznanili Zdravniško zbornico Slovenije.

Vsebino programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi določa Pravilnik o vsebini programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi (Uradni list RS, št. 21/16).

Tudi v letu 2019 smo pripravili podroben Načrt izobraževanja, Aktivnosti Slovenija-transplanta pri izobraževanju in usposabljanju na področju donorskoga programa in transplantacij.

Osnovno izobraževanje za zdravstvene delavce

Izobraževanje Osnove donorskoga programa (po programu ETPOD) se izvaja v vseh bolnišnicah in enotah bolnišnic, ki so vključene v donorsko dejavnost, vendar niso neposredno odgovorne za izvajanje. Informacije so prilagojene osnovnemu pregledu dejavnosti, načinu delovanja in prikazu rezultatov. Z izobraževanjem želimo predstaviti izvajanje dejavnosti v Sloveniji in doseči, da so zdravstveni delavci seznanjeni in razumejo osnovne elemente in najpomembnejša strokovna izhodišča.

Osnovno izobraževanje je bilo v letu 2019 izvedeno v dveh donorskih bolnišnicah in sicer v SB Nova Gorica in SB Brežice. Izobraževanja v SB Nova Gorica se je udeležilo 22 zdravnikov in 4 diplomirane medicinske sestre/tehniki. Dogovorjeni smo bili tudi za izvedbo drugega termina v novembru 2019, ki pa je bilo na željo SB Nova Gorica prestavljeno na leto 2020. V SB Brežice se je izobraževanja udeležilo 14 zdravnikov in 8 diplomiranih medicinskih sester/tehnikov, poleg strokovnega osebja pa sta se izobraževanja udeležili tudi direktorica in strokovna direktorica bolnišnice.

Predavanja izvajajo strokovnjaki Slovenija-transplanta in bolnišnični transplantacijski koordinatorji donorskih bolnišnic, v katerih poteka izobraževanje. V letu 2019 sta predavanja izvajala prim. Danica Avsec in Andrej Gadžijev. K sodelovanju smo pri predavanju o

diagnostiki možganske smrti v letu 2019 pritegnili tudi sodelavce iz skupine pomočnikov bolnišničnega transplantacijskega koordinatorja v UKC Ljubljana.

Razširjeno izobraževanje in usposabljanje za zdravstvene delavce

Intenzivni tečaj s področja pridobivanja in presaditve organov (Intermediate Traning Course in Transplant Coordination) po programu TPM organizira Slovenija-transplant v sodelovanju s špansko organizacijo DTI - TPM (Transplant Procurement Management), ki je ena od najbolj uveljavljenih izobraževalnih ustanov na tem področju in program izvaja po celi svetu. Namen tečaja je razvoj donorskoga programa v enotah intenzivne terapije in izobraževanje zdravnikov in ostalih sodelavcev v enotah za intenzivno zdravljenje iz vseh donorskih bolnišnic. Izobraževanje je deloma izvedeno v obliki predavanj, v večjem delu pa kot delavnice za manjše skupine.

8. Intenzivni tečaj s področja pridobivanja in presaditve organov je bil predviden v decembru 2019, vendar smo izvedbo iz organizacijskih razlogov prestavili na 29.-31.1.2020 in tečaj je bil tudi že izведен. Udeležilo se ga je 33 udeležencev iz vseh slovenskih donorskih bolnišnic in Slovenija-transplanta, tokrat sta se nam pridružila tudi dva kirurga specializanta iz ekipe za multiorganski odvzem. V program smo v veliki meri vključili slovenske predavatelje (iz Slovenija-transplanta in UKC Ljubljana), španski strokovnjaki pa so predstavili svetovne tendence in novosti. Na novo sta bila v program vključena tudi predavanje in delavnica o darovanju po srčni smrti (DCD).

Priloga: Program izobraževanja TPM

Delavnica Sporočanje slabe novice in pogovor o darovanju

Delavnica je povzeta po evropskem programu EDHEP (European Donor Hospital Education Programme), ki jo Slovenija-transplant organizira in podpira njen razvoj že 19 let. Delavnico vodi klinična psihologinja, dr. Bernarda Logar Zakrajšek, univ. dipl. psih. ob sodelovanju strokovnjakov iz zavoda in poklicnih igralcev. Glavni cilji delavnice so učenje komunikacijskih veščin in načinov sporočanja slabe novice, ustrezni odziv na žalovanje svojcev, izpeljava pogovora o darovanju organov in razumevanje vrednosti pomena odločitve za darovanje organov za žalujoče svojce. Delavnica je namenjena transplantacijskim koordinatorjem, zdravnikom in medicinskim sestram, zaposlenim na oddelkih intenzivne terapije.

Delavnico smo v letu 2019 izvedli v dveh različicah:

- Osnovna različica: namenjena zdravstvenim delavcem, ki se pri delu srečujejo s sporočanjem slabe novice svojcem bolnikov je bila izvedena SB Brežice, delavnice se

je udeležilo 9 zdravnikov in medicinskih sester/tehnikov. Načrtovana je bila tudi izvedba v UKC Maribor, ki pa je zaradi bolezni predavateljice odpadla in bila prestavljena na začetek leta 2020.

- Napredna različica: namenjena transplantacijskim koordinatorjem (CTK in BTK), ki opravljajo pogovor s svojci o darovanju. V letu 2019 smo pripravili dve izvedbi delavnice, na katerih smo obravnavali posebno težke primere pogоворov. Delavnice se je udeležilo skupaj 27 transplantacijskih koordinatorjev.

Ostala izobraževanja, izvedena v letu 2019:

Znanje o donorski in transplantacijski dejavnosti v Slovenija-transplantu prenašamo tudi v okviru rednih in izrednih medicinskih in zdravstvenih visokošolskih in univerzitetnih izobraževalnih programov s predavanji o transplantacijski dejavnosti, njeni ureditvi in zakonodaji. Program v obliki vaj je bil izведен na Visoki zdravstveni šoli v Ljubljani v okviru študijskega programa za študente 2. letnika rednega in izrednega študija tudi v šolskem letu 2018/2019. Predavanja sta izvedla prim. Danica Avsec in Andrej Gadžijev.

V obliki mentorstva ali so-mentorstva Slovenija-transplant glede na izražene potrebe in po dogovoru sodeluje tudi pri diplomskih nalogah in drugih študentskih projektih na temo darovanja in pridobivanja delov človeškega telesa za namen zdravljenja.

Skrbimo tudi za izobraževanje splošne in ostalih nemedicinskih strokovnih javnosti. V januarju 2019 smo izvedli Delavnico o preskrbi z organi v Sloveniji za inšpektorje Zdravstvenega inšpektorata (ZIRS), ki se je udeležilo 19 inšpektorjev iz centrale in iz večine območnih enot.

V marcu smo se udeležili srečanja s uglednim britanskim strokovnjakom v UKC Ljubljana, kjer smo predstavili delovanje slovenskega modela za darovanje in pridobivanje in prisluhnili rezultatom presaditev organov pridobljenih v programu DCD.

Predavateljica in bolnišnična koordinatorica dr. Jasna Uranjek je v imenu Slovenija-transplanta in na povabilo direktorice na delavnici o MOO v decembru 2019 predstavila temo Vzdrževanje umrlega darovalca.

Priloga: Objave in predavanja na konferencah v letu 2019

4.2 Povezovanje s transplantacijskim programom

4.2.1 Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov

Slovenija-transplant vodi elektronsko in ročno vodeno zbirko podatkov o vpisanih pacientih, ki čakajo na zdravljenje z deli človeškega telesa. V Republiki Sloveniji je za vsak organ prejemnikov organov mrtvih darovalcev en sam nacionalni čakalni seznam. Vnos podatkov v čakalni seznam praviloma izvajajo transplantacijski centri. Prejemnike organov mrtvih darovalcev se uvrsti na čakalni seznam evropske organizacije za izmenjavo organov Eurotransplant, s katerim je sklenjena pogodba o izmenjavi organov.

Čakalni sezname za presaditev tkiv se vodijo v posamezni ustanovi, ki izvaja transplantacijo določenega tkiva. Čakalni seznam za tkiva se oblikuje na podlagi nacionalnih meril za uvrstitev na čakalni seznam.

Področje ureja Pravilnik o uvrstitvi oseb na čakalni seznam zaradi zdravljenja s presaditvijo delov človeškega telesa (UL št. 85/2016).

Slovenija-transplant je tudi v letu 2019 skrbel za natančno vodenje čakalnih seznamov prejemnikov in implementacijo in nadzor nad izvajanjem določb iz pravilnika tako za organe kot za tkiva. Na čakalni seznam za presaditev organa je bilo leta 2019 uvrščenih skupaj 134 slovenskih bolnikov.

4.2.2 Sodelovanje z Eurotransplantom

Koordinacija in nadzor nad izmenjavo organov.

Sodelovanje v vodstvenih strukturah Eurotransplanta:

- Prim. Danica Avsec – članica Council of Medicine and Science.
- Dr. Boštjan Kušar član Council of Administration.

Sodelovanje v svetovalnih odborih:

- Andrej Gadžijev sodeluje v OPCC (Organ Process Chain Committee) kot član odbora. Odbor se običajno sestane dvakrat letno, obravnava večino procesov, ki se odvijajo pri darovalcu od pogovora s svojci naprej, največ pa med in po eksplantaciji in sicer s stališča koordinatorja za transplantacijo.
- Andrej Gadžijev sodeluje v odboru ERAC (Eurotransplant Registry Advisory Committee) kot novi član odbora, prim. Danica Avsec pa je nov nadomestni član.

Odbor se sestane dvakrat letno predvsem kriterije uvrstitve pacientov na čakalne sezname.

- Prim. Danica Avsec je članica etične komisije, njena namestnica Barbara Uštar (do 31. 12. 2019).
- Gorazd Čebulc je član Odbora za informatiko ISWG (Informatic System Working Group), ki seznanja delegate o delovanju informacijskega sistema, njegovih posodobitvah in strateških usmeritvah glede na tehnološke novosti.

4.2.3 Koordinacija presaditve organov

Slovenija-transplant izvaja koordinacijo presaditve organov 24/7, kar pomeni, da je del tega časa pokrit z redno zaposlenimi, del pa s pogodbenimi sodelavci. CTK za vsako ponudbo organa obvesti klinika, ki sprejme ali zavrne ponudbo za svoje prejemnike. V primeru, da je ponudba organa sprejeta, CTK organizira ekipe kirurgov, operacijskih medicinskih sester, anestezije in ekipo, ki pripravlja prejemnika. Poleg tega organizira prevoz organa in/ali ekipo, ki gre po organ. Celoten potek mora CTK tudi časovno uskladiti in organizirati prevoze od donorskoga centra do transplantacijskega centra. Pri tem je potrebno najaviti vse prevoze, ki gredo prek državne meje. Za dobro delo CTK so potrebne redne seznanitve z novimi smernicami, protokoli, SOP-ji, obrazci in pravili, ki jih določajo posamezne države članice ET. Za dobro izvajanje vseh nalog, ki zahtevajo izjemno natančno časovno usklajevanje, mora biti vsak CTK primerno usposobljen. Zato smo v letu 2019 ponovno pričeli z rednimi sestanki ekipe CTK, kjer 1 x mesečno pregledamo vsako koordinacijo (multiorganski odvzem, ponudbe organov iz tujine in koordinacijo odvzema tkiv) in se pogovarjam o morebitnih odklonih. V letu 2020 predvidevamo še bolj proaktivne sestanke s poročili vsakega CTK o svojih koordinacijah in s povratnimi informacijami dopoldanske ekipe CTK. Zavzemali se bomo za popolno profesionalizacijo aktivnosti, kjer je osnova za delo zelo dobra komunikacija vseh članov ekipe.

4.2.4 Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih

Slovenija-transplant vodi evidenco vseh uničenih organov v Sloveniji, odvzetih v Sloveniji oziroma odvzetih v tujini in poslanih v Slovenijo. Vsak organ, ki ni primeren za presaditev, se pošlje na Inštitut za patologijo v Ljubljani in za vsak organ dobimo histopatološki izvid, ki se lahko dostavi na zahtevo v matično državo izvora organa ali donorski center v Sloveniji. Za vsak organ, ki je poslan na Patološki inštitut v Ljubljani na pregled in v uničenje, se izpolni zapisnik o vzroku neuporabe organa in o odgovorni osebi, ki to odredi.

4.2.5 Zbiranje in analiziranje podatkov o neželenih dogodkih in reakcijah

V letu 219 smo, tako kot do sedaj, izvajali organovigilanco in histovigilanco in zbirali poročila o vseh odklonih, ki se dogajajo na področju celotne preskrbe z organi, tkivi in celicami.

Biovigilančni sistem je sistem zaznavanja, poročanja in ocenjevanja primerov neželenih dogodkov in reakcij. Slovenija-transplant opravlja zaznavanje, sprejemanje podatkov iz Slovenije in s področja Eurotransplanta in opravlja dodatno ocenjevanje primerov glede na klinično situacijo in zahteve donorskih ali transplantacijskih centrov. Prav tako je ST odgovoren za končno in korekcijsko poročilo, kadar je Slovenija vključena v primer na strani darovanja ali na prejemniški strani.

Še posebej natančno, redno in poglobljeno je potrebno zbirati in analizirati vse histopatološke, mikrobiološke in druge izvide za uporabljene ali neuporabljene organe in mikrobiološke izvide perfuzijskih tekočin, v katerih so bili shranjeni organi. Prav tako je potrebno reagirati z dodatnimi analizami na vse odklone, ki se lahko zgodijo v posamezni fazi od odvzema do presaditve. Na osnovi analiz pripravljamo predloge za izboljšave celotnega sistema. V letu 2019 je odbor OPCC v Eurotransplantu sprejel natančen seznam povzročiteljev, ki so ugotovljeni v perfuzijskih tekočinah, ki lahko pomenijo nevarnost za bolnika in jih je potrebno obravnavati v sklopu biovigilance.

V 2019 smo ugotovili 10 kontaminacij perfuzijske tekočine pri shranjevanju žilnih graftov po odvzemuh in 5 primerov pri mrtvih darovalcev. Poročila smo obravnavali skladno z veljavno zakonodajo in strokovnimi smernicami Sveta Evrope. Tekočine so bile kontaminirane ob stiku pri prelaganju žilnih graftov. Pri tem ni bil ogrožen noben prejemnik ali zdravstveno osebje.

4.2.6 Svetovanje transplantacijskim centrom

V skladu z Evropskimi smernicami in v skladu z novostmi, ki jih spoznavamo na sestankih svetovalnih odborov in na izobraževanjih v tujini, je potrebno sodobne in strokovne smernice predstaviti transplantacijskim centrom na skupnih sestankih. Z odgovornimi strokovnjaki smo se dogovarjali sproti, po e-pošti, ali na večjih skupnih prireditvah. Sestanki RSK za transplantacijsko dejavnost so najbolj primerna oblika za diskusijo in prenos omenjenega znanja.

4.3 Zagotavljanje kakovosti, varnosti, sledljivosti in preglednosti donorske in transplantacijske dejavnosti

4.3.1 Informacijska podpora

V Slovenija-transplantu smo leta 2017 kupili program za tkiva in celice, ki pa ga je zaradi nalog glede sledljivosti in transparentnosti, določenih po zakonu, potrebno dodelati. Zaradi nove zakonodaje in uporabe na nacionalnem nivoju je bilo potrebno osnovni verziji dodati module za varovanje podatkov in prilagoditi izmenjavo podatkov med posameznimi uporabniki. Delo na programu je zelo zahtevno, saj ima sodelavec, ki se s tem področjem ukvarja, še ostale redne naloge, ki so vezane na koordinacijo in urejanje podatkov.

V letu 2019 smo pripravili oz. dopolnili sledeče:

- Validacijo, ki vrednoti vnose in uporabnika opozori, če manjkajo obvezni podatki, obenem pa preprečuje pošiljanje in shranjevanje nepopolnih podatkov in omogoča, da se lahko hitro in enostavno dopolni manjkajoče podatke.
- Dopolnili smo zahtevane podatke glede serologije, dodali možnost štirih dodatnih časovno neodvisnih vnosov, ob sprejemu darovalca in ob odvzemu tkiva.
- Spremenili smo datum in čas odvzema tkiva, prilagojen novo sprejeti zakonodaji.
- Spremenili smo obdelavo tkiv oziroma segmente enega tkiva tako, da je možno vnašati obdelavo za vsak segment posebej, prav tako je možno neodvisno zabeležiti uničevanje in uporabo segmentov pridobljenih iz določenega tkiva oz. celic.
- Spremenili smo statuse tkiv, dodali smo status tkiva, ki ni neoporečno in to tkivo oziroma segmente tkiv posebej označili.
- Dodali smo nova tkiva in čas uporabe shranjenih tkiv, vendar še ni samodejnega izračuna roka uporabe tkiv, potrebno je dokončati algoritme za izračun ob raznih spremenljivkah (temperature, pogoji hranjenja, čas ko se lahko določeno tkivo hrani,...).
- Program tudi omogoča SEC kode, ki jo zahtevajo EU direktive in nacionalna zakonodaja za tkiva in celice, ki zapustijo državo Slovenijo, ki pa jih je potrebno še numerično oblikovati.

V tako rekoč novem programu (glede na izhodiščno stanje) pokrivamo še dodatne segmente:

- čakalni seznam prejemnikov,
- protokol o zahtevi za izdajo tkiva,
- protokol o dodeljevanju tkiva,
- protokol o presaditvi tkiva,
- protokol o dodelitvi tkiva, ki je lahko oporečno za uporabo (na primer tkivo darovalca okuženega z EBV, CMV,...) se lahko uporabi za prejemnika, ki je okužen s EBV, CMV,..

seveda sistem zdravnika opozori, da tkivo ni brezhibno in zdravnik se mora odločiti ali bo tkivo uničil ali uporabil.

V donorskih bolnišnicah smo tudi v letu 2019 skrbeli za to, da sta programa POT in iQAP funkcionalna in v uporabi. Implementacija obeh programov se je že izvajala v letih 2017 in 2018, je pa potrebna stalna podpora zaradi sprememb in posodobitev programov.

Narejeno v 2019:

- Prilagoditve ET-ju, novi varnostni protokoli za pošiljanje podatkov na ET.
- Na Slovenija-transplantu smo uredili vpogled opredelitve glede darovanja preko POT (novi čitalniki kartic).
- Zamenjali smo hardversko in softwersko opremo za delo CTK na Slovenija-transplantu.
- Dodali smo soglasje k raziskavam.
- Konstantno dodajanje novih uporabnikov, dodeljevanje pristojnosti.

4.3.2 Registri

4.3.2.1 Nacionalni register opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja

V Slovenija-transplantu smo vzpostavili in smo zadolženi za upravljanje elektronske zbirke podatkov o opredeljenih osebah glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja. Z ZZZS smo sklenili pogodbo, s katero so določeni operativni postopki za obdelavo osebnih podatkov, postopki za vpis opredelitve glede posmrtnega darovanja delov človeškega telesa v elektronsko zbirko podatkov o opredeljenih osebah (aplikacija Darovalec) in postopke za varstvo in zavarovanje osebnih podatkov opredeljenih oseb. Aplikacijo Darovalec so tehnično vzpostavili in jo vzdržujejo in nadgrajujejo pri ZZZS, Slovenija-transplant pa je zadolžen za upravljanje baze, vnos opredelitev, razveljavitev opredelitev, vnos pooblaščenih organizacij in pooblaščenih oseb.

V sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo RS in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije smo v letu 2018 omogočil možnost elektronske opredelitve preko spletnega mesta eUprava, na katerega se je možno prijaviti z digitalnim potrdilom. V letu 2019 se je na ta način opredelilo 566 oseb.

Tudi v letu 2019 smo skrbeli za upravljanje baze, vnos opredelitev, razveljavitev opredelitev, vnos pooblaščenih organizacij in urejanje postopkov glede pooblaščenih oseb (izdaja pooblastil, preklic pooblastil).

V letu 2019 smo sprejeli skupaj 1.254 opredelitev, od tega 1.245 za darovanje in 9 proti darovanju.

K sodelovanju smo v letu 2019 pritegnili eno novo pooblaščeno organizacijo: UKC Maribor in pooblastili 4 nove pooblaščene osebe (2 v UKC MB, 1 v ZTM – Sevnica in 1 v OZRK Celje).

4.3.2.2 Vodenje registra donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice

Določila ZPPDČT narekujejo, da Slovenija-transplant vzpostavi in vodi register donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice. V ta namen smo pripravili register za spletno stran zavoda, vendar pa še ni objavljen zaradi tehnične prenove in posodobitve. Omenjeni register je potrebno sproti posodabljati glede na spremembe v dovoljenjih, ki jih izdaja JAZMP.

4.3.2.3 Vodenje registra donorskih bolnišnic

Določila ZPPDČT narekujejo, da Slovenija-transplant vzpostavi in vodi register donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice. V ta namen smo pripravili javno dostopen register na spletni strani zavoda. Omenjeni register je potrebno sproti posodabljati glede na spremembe v dovoljenjih, ki jih izdaja JAZMP. Trenutno je spletna stran v prenovi. Aktivnosti bodo izpeljane v letu 2020.

4.3.2.4 Vodenje registra živih in mrtvih darovalcev

Slovenija-transplant vodi register živih in mrtvih darovalcev, ki so darovali organe v donorskih bolnišnicah znotraj nacionalne mreže. Do teh podatkov imajo dostop izključno strokovnjaki, ki sodelujejo v tem programu in strokovnjaki, ki sprejmejo organ za svojega pacienta. V preteklem letu smo načrtovali, da bomo v program POT vključili podatke, ki so zajeti v Eurotranplantovem projektu COLD (za več glej 6.3.2.1. Vendar pa zaradi mnogih težav (organizacijskih, kadrovskih in finančnih) projekt ni bil dokončan na nivoju Eurotransplanta in posledično Slovenija-transplant ni imel tehnične dokumentacije, na podlagi katere bi lahko pripravili programske posodobitve.

Več o vodenju registrov, glej tudi 4.2.4. (neuporabljeni organi), 4.2.5. (neželeni dogodki).

4.3.3 Kazalniki in standardi kakovosti in varnosti

Pravilnika o kadrovskih, prostorskih in drugih pogojih Ministrstvu za zdravje ni uspelo uveljaviti zaradi kadrovskih težav po predpisanem postopku, čeprav je Slovenija-transplant pripravil besedilo pravilnika in ga poslal na Ministrstvo za zdravje že v letu 2018.

4.3.4 Sodelovanje pri oblikovanju zakonodaje in podzakonskih aktov

O uveljavitvi Pravilnika o kadrovskih, prostorskih in drugih pogojih glej točko 4.3.3.

Predloga spremembe Zakona o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic za zdravljenje ne bomo spremenili, ker so nanj vezane tudi druge naloge in zato sprememba ni smiselna.

4.3.5 Poročila in statistični podatki

Pripravili in dostavili smo poročila in statistične podatke na zahtevo zainteresirane dejavnosti in naslednja redna poročila:

- Mesečno in letno poročilo o darovalcih (primerni, aktivni, dejanski, zavrnitve),
- Mesečno in letno poročilo o organih (odvzetih, presajenih, uničenih),
- Mesečno in letno poročilo o roženicah (odvzetih, presajenih, uničenih),
- Mesečno in letno poročilo o skleri,
- Mesečno in letno poročilo o amnijskih membranah,
- Mesečno in letno poročilo o presaditvah krvotvornih matičnih celic.

Zbrane podatke o donorski in transplantacijski dejavnosti smo izdali v publikaciji Daj življenju priložnost (Glej točko 4.1.7.2.).

Statistične podatke o številu pridobljenih umrlih darovalcev, številu pridobljenih organov in številu presajenih organov smo, tako kot vsako leto, posredovali v svetovni register IRODAT, ki zbira podatke vseh držav na svetu (<http://www.irodat.org/>).

Do 15. januarja 2019 je večina donorskih centrov, ustanov za tkiva in celice ter uporabniki, ki imajo dovoljenje za delo JAZMP, poslalo letno poročilo glede preskrbe na Slovenija-transplant. Ostala letna poročila smo prejeli po dodatnem pozivu. Na podlagi prejetih podatkov smo pripravili nacionalno letno poročilo o histovigilanci. Le to poleg obsega preskrbe s tkivi in celicami v Republiki Sloveniji vključuje tudi vse odklone, ki so jih sproti poročale posamezne ustanove za tkiva in celice. Vse ustanove skladno z zakonodajo tudi sproti poročajo o preskrbi s tkivi.

4.4 Poslovanje

4.4.1 Pozitivno poslovanje zavoda

Vodstvo zavoda je tudi v letu 2019 imelo nadzor na stroški in si ves čas prizadevalo za pozitivno poslovanje zavoda. Ob koncu leta smo realizirali pozitiven rezultat v višini 6.958 EUR. Izpostaviti bi želeli, da smo, kot je razvidno iz pričajočega dokumenta, izvedli več nalog, kot smo jih opredelili v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2019, kar štejemo kot dodano vrednost za našo dejavnost. To je tudi naša usmeritev za prihodnja leta.

4.4.2 Širitev poslovnih prostorov

Zavod si že vrsto let prizadeva pridobiti dodatne prostore in jih urediti za nemoteno izvajanje delovnih procesov. V letu 2019 smo imeli kar nekaj sestankov na temo širitve prostorov Slovenija-transplanta z Ministrstvom za zdravje ter vodstvenimi delavci UKC Ljubljana. Razgovori o dodatnih prostorih so bili žal neuspešni tudi zaradi menjave odgovornih oseb, čeprav smo na osnovi dogоворов že pripravili načrt za njihovo preureditev. Ob koncu leta 2019 in začetku leta 2020 smo sprejeli dve novi sodelavki, kar je privedlo do težke prostorske stiske. Naši centralni transplantacijski koordinatorji trenutno nimajo svojega prostora, kar je nedopustno. Z namenom, da bomo vsaj začasno rešili nastalo prostorsko stisko za naše stalne in pogodbene sodelavce, smo zaprosili UKC Ljubljana, da poiščejo nadomestne prostore za klinično psihologinjo, ki gostuje v naših prostorih že od leta 2001. S strani generalnega direktorja in strokovne direktorice UKC Ljubljana smo dobili zagotovilo, da bodo našli ustrezno rešitev v najkrajšem možnem času. Do realizacije zagotovila v času pisanja Letnega poročila še ni prišlo.

4.4.3 Ureditev plačevanja dela dejavnosti s strani ZZZS

V zvezi z ureditvijo plačevanja uvrstitev na čakalno listo za slovenske prejemnike pri mednarodnem združenju Eurotransplant – uvrstitev v Splošni dogovor za pogodbeno leto 2020, smo bili ponovno neuspešni. V zvezi s tem smo na Ministrstvu za zdravje večkrat zaprosili za sestanek pri ministru za zdravje, vendar do sestanka še ni prišlo. Še naprej se bomo zavzemali, da bi bili stroški uvrstitve bolnikov na čakalni seznam kriti s strani obveznega zdravstvenega zavarovanja, saj gre za prejemnike, ki imajo urejeno zdravstveno zavarovanje.

V letu 2019 smo po letih pogоворов, sestankov in usklajevanj dosegli dogovor z UKC Ljubljana glede nove definicije razdelitve plačevanja stroškov med obema zavodoma. Več let je bilo namreč sporno, da naš zavod plačuje stroške, ki so povezani s pripravo in transportom

organa za presaditev slovenskemu prejemniku. Sredstva so definirana in planirana v Splošnem dogovoru v postavki »Priprava donorja« in jih je UKC Ljubljana vsa leta prejemal s strani ZZZS. Dejansko pa je bil plačnik stroškov Slovenija-transplant. V novi pogodbi, ki med drugim definira tudi delitev stroškov in naj bi bila po besedah generalnega direktorja UKC Ljubljana Janeza Poklukarja in strokovne direktorice prof. dr. Jadranke Buturović podpisana v začetku leta 2020, smo se dogovorili, da bo UKC Ljubljana povrnil Slovenija-transplantu sledeče stroške za slovenske prejemnike organov:

- stroške cestnih prevozov organov in ekip za slovenske prejemnike (doma in v tujini),
- stroški zračnih prevozov organov in ekip za slovenske prejemnike (doma in v tujini),
- stroški eritrocitnih imunohepatoloških preiskav in preiskav za seroteko s standardnim navzkrižnimi preskusi ter preskusi z DDT.

Pogodba v času pisanja Letnega poročila še ni bila podpisana.

4.4.4 Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije

V letu 2019 smo nadaljevali z aktivnostmi, ki so bile v zadnjih letih usmerjene v uvedbo elektronskega arhiviranja dokumentacije. Ni nam uspelo posodobiti Notranjih pravil za zajem in hrambo dokumentarnega gradiva, kar nameravamo storiti v letu 2020. Razlog za nerealizirano nalogu v celoti je ta, da smo eno od sodelavk, ki bo predstavljala del glavne pisarne, zaposlili šele konec leta 2019 – v decembru 2019. Trenutno je sodelavka v fazi uvajanja. Takoj, ko bo mogoče, bomo nadaljevali z aktivnostmi za realizacijo postavljenega cilja.

4.4.5 GDPR

V letu 2019 nismo realizirali naloge o popolni implementaciji GDPR-ja v naš zavod. Problem je predstavljala predvsem kadrovska struktura zaposlenih v Slovenija-transplantu in njihova obremenjenost. Prav tako ni bilo mogoče zaposliti novega sodelavca za vodenje in nadzor področja, kot to predvideva Uredba Evropskega Parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES in Zakon o varstvu osebnih podatkov. S tem namenom se je direktorica, dogovorila s sodelavcem dr. Boštjanom Kušarjem, ki bo polega svojega rednega dela, dodatno opravljal tudi naloge Ogovorne osebe za GDPR v našem zavodu. Dokončno implementacijo Uredbe in Zakona bomo izvedli v prvi polovici leta 2020.

4.5 Ostali rezultati in statistika

4.5.1 Merljivi cilji 2019

Realizirati pridobivanje organov in tkiv od več kot 25 darovalcev na milijon prebivalcev.

V letu 2018 smo si za leto 2019 postavili merljive cilje, s katerimi merimo realizacijo donorskoga programa in so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 2: Merljivi cilji 2019

Zap. št.	Merljiv cilj	Plan	Real.	Index	Plan	Real.	Index
		2018			2019		
1	Število pridobljenih darovalcev	50	46	92,00	52	44	84,62
2	Število pridobljenih ledvic	80	79	98,75	84	75	89,29
3	Število pridobljenih src	15	17	113,33	16	15	93,75
4	Število pridobljenih jeter	46	34	73,91	42	31	73,81
5	Število pridobljenih pljuč	17	9	52,94	10	11	110,00
6	Število pridobljenih roženic	100	74	74,00	150	108	72,00
7	Število presajenih organov v SLO	120	109	90,83	124	95	76,61
8	Število presajenih ledvic	59	54	91,53	64	38	59,38
9	Število presajenih src	23	23	100,00	22	22	100,00
10	Število presajenih jeter	32	27	84,38	32	24	75,00
11	Število presajenih pljuč	6	2	33,33	5	10	200,00
12	Število presajenih roženic	100	56	56,00	150	88	58,67
13	Odstotek odklonitev	18%	33%	†	20%	23%	†
14	Odstotek pridobljenih ledvic glede na število pridobljenih darovalcev	78% - 92%	86%	✓	78% - 92%	85%	✓
15	Odstotek pridobljenih src glede na število pridobljenih darovalcev	22% - 34%	37%	†	22% - 34%	34%	✓
16	Odstotek pridobljenih jeter glede na število pridobljenih darovalcev	66% - 93%	74%	✓	66% - 93%	70%	✓
17	Odstotek pridobljenih pljuč glede na število pridobljenih darovalcev	27% - 37%	20%	‡	27% - 37%	25%	✓
18	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo ET	120	134	111,67	140	134	95,71
19	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za ledvico	66	80	121,21	70	80	114,29
20	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za jetra	27	27	100,00	35	27	77,14
21	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za srce	10	27	270,00	35	27	77,14

Število pridobljenih darovalcev: realizacija je boljša kot leta 2018, vendar zastavljenih ciljev kljub temu nismo dosegli zaradi več razlogov. Žal je tudi v letu 2019 ostalo visoko število zavnritev darovanja s strani svojcev, predvsem v UKC Ljubljana. Drugje je bil odstotek zavnritve bistveno nižji kot leta 2018. Drugi razlog je še vedno nižja stopnja detekcije darovalcev, glede na sposobnosti naše transplantacijske mreže. Tretji razlog je podaljšana diagnostika zaradi EEG preiskave, ki zahteva svoje pogoje za pravilno izvedbo. V načrtu je

vpeljava preiskave CTA, s katero bi se izognili čakanju na ustreerne pogoje za instrumentalno potrditev možanske smrti.

Število pridobljenih ledvic: realizacija je bistveno nižja od zastavljenih ciljev. Vzrok je nižje število darovalcev od planiranega in večje število starejših darovalcev, pri katerih ni vedno mogoče uporabiti ledvic za presaditev.

V letu 2019 so v ET uvedli novo pravilo za dodeljevanje organov, kjer naj bi se upoštevale tudi starostne skupine. Uvedba pravila je povzročila, da je bilo slovenskim bolnikom dodeljenih 40% manj ledvic, ker smo zelo majhna skupina z razmeroma kratko čakalno dobo, zato je bilo potrebno uvesti korektivno točkovanje, vezano na regijo. Do sestanka v ET je prišlo na slovensko pobudo, a je do dogovora prišlo šele v novembru 2019. Implementacija novega točkovanja pa se bo zaradi zapletenosti sistema pričela šele 2020. Podobno situacijo so opazili tudi na Madžarskem in v Belgiji. Na ta račun so več ledvic sprejeli v Nemčiji.

Poleg tega razloga, pa smo v letu 2019 smo zabeležili tudi rekordno število t.i. »praznih darovalcev«, pri katerih ni bilo mogoče odvzeti niti enega organa za presaditev zaradi absolutnih medicinskih kontraindikacij, ki jih je mogoče odkriti šele med samim odvzemom organov. Vzrok za to je bistveno večje število starejših in starih darovalcev s pridruženimi incidentalomi (naključno odkritimi tumorji). Pri primernih mlajših darovalcih je bil žal prisoten znatno višji odstotek odklonitev svojcev, predvsem v UKC Ljubljana. Povprečna starost možnega umrlega darovalca pri odklonitvah je bila 54 let.

Število pridobljenih src: kljub ponovno manjšemu številu darovalcev od načrtovanega smo v letu 2019 pridobili samo eno srce manj od načrtovanega števila, kar je ponovno rezultat učinkovitega programa za transplantacijo srca in dobrega strokovnega dela v zvezi z vzdrževanjem organov, primernih za presaditev, pomembno pa je tudi izobraževanje, ki ga izvaja Slovenija-transplant.

Število pridobljenih jeter: manjše število pridobljenih jeter je posledica manjšega števila darovalcev, ki so poleg tega tudi bistveno starejši in z večjim številom pridruženih bolezni. Vzroki so sicer enaki kot pri pridobljenih ledvicah.

Število pridobljenih pljuč: kljub nižjemu številu darovalcev smo v letu 2019 presegli načrt. Načrt smo glede na izkušnje iz leta 2018 zastavili bolj realno in upoštevajoč število prejemnikov, ki se jih letno uvršča na čakalne sezname za presaditev pljuč. V letu 2019 smo nadaljevali s programom presaditve pljuč v Sloveniji in vedno bolj se bližamo samostojni dejavnosti na tem področju (izjemoma nam še pomagajo kirurji iz AKH Dunaj).

Število pridobljenih roženic: realizacija je bila v letu 2019 bistveno nižja od zastavljené, kar je posledica spremenjenih pogojev za odvzem roženic in bistveno višje zastavljenega plana

kot v letu 2018. Glavni razlog je, da še vedno nismo dosegli jasnega dogovora med Očesno klinikou, vodstvom transplantacijskega centra in vodstvom UKC Ljubljana o tem, kako bo potekal fizikalni pregled trupla in kdo je odgovoren za končno oceno o primernosti darovanih roženic. Tudi v letu 2019 namreč na številnih oddelkih niso izpolnjevali zahtevanega obrazca pri umrlih, zato je število darovalcev nezadostno, kljub priključitvi dveh klinik v nabor možnih darovalcev roženic. Absolutno število pridobljenih roženic je v letu 2019 naraslo za več kot 45%.

Število presajenih organov je bilo tudi v letu 2019 pod zastavljenimi cilji, ker je bilo število darovalcev v tem letu ponovno prenizko (na račun zavrnitve s strani svojcev), poleg tega pa smo imeli številne »prazne darovalce«. Izrazito niže število presajenih ledvic gre predvsem na račun spremenjenih alokacijskih pravil znotraj ET, na kar smo se že odzvali tako pisno kot ustno preko svojih predstavnikov v odborih ET. Glede na plan za leto 2019 je bilo premalo pacientov uvrščenih na čakalne sezname za presaditev srca in jeter, več od planiranega pa na čakalne sezname za presaditev ledvic. Število presajenih organov bi bilo lahko večje tudi ob intenzivirjanju programa presaditev organov od živih darovalcev.

V letu 2019 je bilo pridobljenih 44 MD (mrtvi darovalec).

4.5.2 Število darovalcev in odvetih organov v letu 2019

Število dejanskih darovalcev v letu 2019 v primerjavi z letom 2017 in 2018:

2017	2018	2019
59 Primerni darovalci 27 % (Primarne kontraindikacije + 16 % odklonitev) ↓	83 Primerni darovalci 45 % (Primarne kontraindikacije + 33 % odklonitev) ↓	72 Primerni darovalci 39 % (Primarne kontraindikacije + 23 % odklonitev) ↓
43 Aktivni darovalci 9 % (Sekundarne kontraindikacije) ↓	46 Aktivni darovalci 13 % (Sekundarne kontraindikacije) ↓	44 Aktivni darovalci 14 % (Sekundarne kontraindikacije) ↓
39 Dejanski darovalci	40 Dejanski darovalci	38 Dejanski darovalci

Legenda - Darovanje po možganski smrti (DMS):

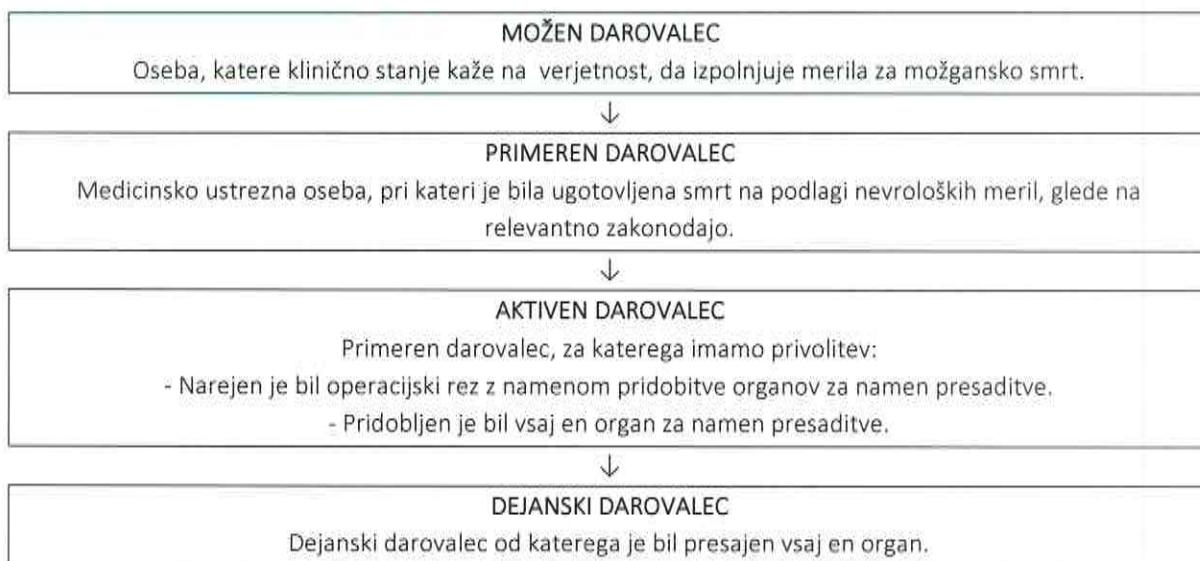

Tabela 3: Število darovalcev in odvzetih organov v letu 2019

Donorska bolnišnica	Darovalci			Odvzeti organi						
	Primerni	Aktivni	Dejanski	Ledvič a	Srce	Jetra	Pljuča	Pancr.	Intest.	SKUPAJ
UKC Ljubljana	35	17	15	30	6	12	3			51
UKC Maribor	13	10	8	18	4	8	4			34
SB Celje	8	7	6	11	1	4				16
SB Nova Gorica	4	3	3	6	1	2	2			11
SB Izola	3	2	1	4	1	1	1			7
SB Slovenj Gradec	1									
SB Murska Sobota	2									
SB Novo mesto	1	1	1	2	1					3
SB Jesenice	4	3	3	2	1	3	1			7
SB Ptuj	0									
SB Brežice	1	1	1	2		1				3
SKUPAJ	72	44	38	75	15	31	11			132

V letu 2019 je bilo primernih darovalcev 72, od tega je bilo odklonitev za darovanje 15 in v 13 primerih je bila prisotna medicinska kontraindikacija za odvzem organov, v teh 13 primerih je bila v 8 primerih medicinska kontraindikacija ugotovljena naknadno, ko so bili postopki že izvedeni (pogovor s svojci, vnos v register in pošiljanje podatkov na ET, dodelitev ETDN številke, vzdrževanje darovalca s strani BTK, alokacije organov, obveščanje eksplantacijske ekipe za odvzem organov). V teh 8 primerih se je ugotovilo, da so organi neprimerni za odvzem in se odstopi od nadaljnjih postopkov in do reza kože oziroma do odvzema organov ni prišlo, čeprav je bila večina postopkov za odvzem organov izvedena in zaključena.

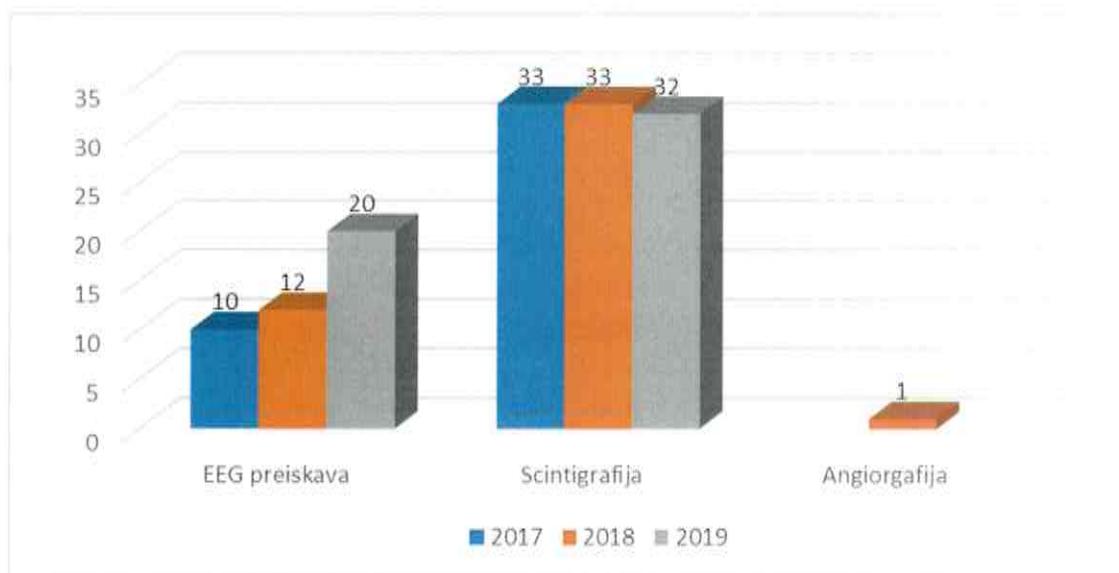
Od skupaj 72 primernih darovalcev, pri katerih je bila ugotovljena možganska smrt, so bili postopki za darovanje izvedeni pri 52 darovalcih, ker so ostali odpadli zaradi medicinskih kontraindikacij in odklonitev.

Od 52 darovalcev so bili v 44 primerih odvzeti organi, v 8 primerih pa do odvzema ni prišlo zaradi naknadnih ugotovitev. Od teh 52 je bilo dejanskih darovalcev 38 (kjer je bil odvzet in presajen vsaj en organ) in 6 aktivnih darovalcev pri katerih so bili organi odvzeti in niso bili presajeni (so bili uničeni).

Starostne skupine darovalcev:

Preiskave dokazovanja možganske smrti:

Od 52 darovalcev v letu 2019 je 29 moških in 23 žensk, po vzroku smrti so rezultati sledeči:

- CVI pri 27 darovalcih, od tega pri 12 moških in 9 ženskah
- Poškodba pri 17 darovalcih, od tega pri 12 moških in 5 ženskah
- Sekundarna okvara pri 8 darovalcih, od tega pri 5 moških in 3 ženskah

Od 52 darovalcev so bile prisotne naslednje razvade:

- Alkohol pri 10 darovalcih, pri 7 moških in 3 ženskah
- Kajenje pri 15 darovalcih, od tega pri 12 moških in 3 ženskah

Od 52 darovalcev so bile prisotne naslednje pridružene bolezni:

- Hipertenzija pri 33 darovalcih, od tega pri 19 moških in 14 ženskah
- Diabetes pri 8 darovalcih, pri 6 moških in 2 ženskah

4.5.3 Odstotek dejanskih mrtvih darovalcev v slovenskih bolnišnicah v letu 2019

Tabela 4: Odstotek dejanskih mrtvih darovalcev v slovenskih bolnišnicah v letu 2019

DONORSKA BOLNIŠNICA	MD 2018	PD 2018	AD 2018	Realizacija 2018 v %	MD 2019	PD 2019	AD 2019	Realizacija 2019 v %
UKC Ljubljana	83	46	18	39,0%	55	35	17	48,6%
UKC Maribor	56	25	17	68,0%	28	17	11	64,7%
SB Celje	39	11	7	64,0%	20	10	7	69,2%
SB Murska Sobota	14	5	2	40,0%	2	2	2	100%
SB Nova Gorica	17	2	1	50,0%	7	5	4	80%
SB Novo mesto	9	4	0	0,0%	6	3	1	33,3%
SB Izola	9	1	1	100,0%	5	3	2	66,7%
SB Jesenice	7	2	1	50,0%	4	4	3	75%
SB Slovenski Gradec	8	1	1	100,0%	7	1	1	100%
SB Ptuj	8	0	0		0	0	0	
SB Brežice Povprečje realizacije Skupno število	5	1	0	0,0%	2	2	1	50%
	255	98(38%)	48(48,9%)	51,1%	137	82(59%)	49(59,7%)	62,5%

MD – možni darovalec, PD – primerni darovalec, AD – aktivni darovalec

4.5.4 Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2019

Tabela 5: Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2019

Organi	Izmenjeni, uničeni in presajeni organi						
	Leđica	Srce	Jetra	Pljuča	Pancreas	Intestine	SKUPAJ
Dobljeni iz ET	14	16	5	9	1		45
Oddani v ET	30	9	7	10			56
Neporabljeni	21		5				26
Presajeni v UKC Ljubljana	38	22	24	10	1		

4.5.5 Presaditve krvotvornih matičnih celic v letu 2019

Tabela 6: Presaditev krvotvornih matičnih celic v letu 2019

Mesec	Alogenične sorodne	Alogenične nesorodne		Avtologne	SKUPAJ
		SLO	TUJINA		
Januar	1	0	3	5	9
Februar	2	0	4	6	12
Marec	0	0	3	6	9
April	0	1	2	9	12
Maj	1	0	2	7	10
Junij	0	1	3	7	11
Julij	2	0	0	11	13
Avgust	1	0	4	5	10
September	0	0	3	5	7
Oktobar	1	0	1	11	12
November	2	0	4	8	14
December	1	0	2	9	12
SKUPAJ	11	2	31	89	131

4.5.6 Letno poročilo 2019 ustanov za tkiva in celice

Letno poročilo ustanov za tkiva in celice za leto 2019 vključuje le poročila ustanov, ki smo jih prejeli do 14. 2. 2020. Končno letno poročilo, bo kot vsako leto, objavljeno na naši spletni strani.

Ustanova za tkiva in celice				LETNO POREČILO USTANOVE ZA TKIVA IN CELICE				FTM 001			
Vrsta tkiv/celice	Republika Slovenija			DAROVANJE			Porečilo za leto			2019	
	Skupno število darovalcev	Skupno število odvzemov	Skupno število vzorcev T/C	ENOTA [g, cm ³ , ml, etc]	ODDELAVA Skupno število T/C	SHRANJENO NA NOVO Skupno število T/C	SHRANJENO pred 1.1. Skupno število T/C	RAZDELITEV Skupno število T/C	UNIČENJE Skupno število T/C	UPORABA Skupno število T/C	PРЕЈЕМАНИКИ Skupno število
Koža	5	5	5		5	5	0	0	0	0	0
Kosti (kostna tkivo, kolčne glavice)	66	68	71		71	119	80	81	41	81	67
Hrustanec (koienski, ušenski hrustane)	0	0	0		0	298		2	0	1	1
Mehka skeletna tkiva (tstive, vez, mehko-tkivni presadki)	0	0	0		0	4	2	5	0	5	5
Mačilorna tkiva	4	4	4		4	5	0	0	0	0	0
Zilni grafi	22	22	22		31	0	0	15	5	15	15
Krvotvorne maticne celice	8	8	8		8	0	0	8	0	8	8
Celice kostnega mozga	864	864	871		895	222	458	787	87	787	787
Amnijska membrana	1	1	1		1	36	27	50	12	38	38
Zobna pulpa	12	12	12		11	11	0	0	1	0	0
Tkivo popkovnice	196	481	481		481	481	0	0	2	0	0
Mlečni zobje	10	10	10		10	10	0	0	0	0	0
Popkovnična kri (svetlogno)	494	494	494		492	489	0	0	4	0	0
Reprodukтивne celice jajčne celice (AVT+HET+ostalo)	1807	2053	11700		11739	432	0	10534	36	10554	0
Reprodukтивne celice semenska tekočina (AVT+HET+ostalo)	1814	2013	3055		3167	1167	0	1253	4	1253	0
Reprodukтивne celice Tkivo testisa	48	34	93		110	74	6	35	0	35	0
Reprodukтивne celice (zgodnji zarodki)	5327	5327	5327		6268	1954	0	2056	2943	2056	2056
Rožnice	58	61	115		7	7	7	94	27	94	94
Sklera	1	1	24		24	0	0	24	0	24	24
SKUPAJ	10737	11458	22293		23324	5314	580	14942	3162	14929	3095
Opombe											
Kraj	Datum			Odgovorna oseba ustanove							
Ljubljana	14.2.2020			Prim. Danica Avsec, dr. med.							

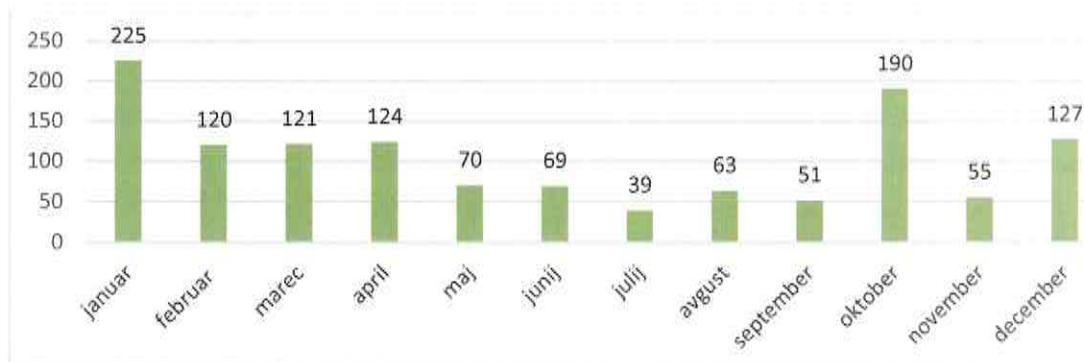
4.5.7 Opredelitve glede darovanja organov in tkiv po smrti

V letu 2019 smo do 31. 12. 2019 v nacionalni register vpisali 1.254 opredelitev glede darovanja organov in tkiv po smrti;

Tabela 7: Izjave o darovanju po mesecih v letu 2019

Januar	225
Februar	120
Marec	121
April	124
Maj	70
Junij	69
Julij	39
Avgust	63
September	51
Oktobar	190
November	55
December	127
SKUPAJ	1.254

Grafični prikaz zbiranja izjav o darovanju po smrti v letu 2019:

Skupno število opredeljenih za darovanje v registru je 9.848, ter proti darovanju 14 oseb v registru.

Večje število opredelitev v mesecu januarju je posledica uvedbe e-opredelitve v novembru 2018, večina od teh opredelitev je bila sprejetih preko portala e-uprava. V oktobru 2019 smo obeležili Evropski dan darovanja in tematika je bila bolj izpostavljena v medijih, kar je imelo za posledico tudi večje število opredelitev. V decembru je zanimanje medijev za tematiko darovanja že tradicionalno večje in temu primerno je bilo večje tudi število opredelitev.

4.5.8 Čakalni seznam za presaditve organov mrtvih darovalcev

Na nacionalni čakalni seznam za presaditev organov mrtvih darovalcev (waiting list) pri mednarodnem združenju Eurotransplant smo v letu 2019 vpisali 134 pacientov. Od tega 27 pacientov na čakalni seznam za jetra, 80 pacientov na čakalni seznam za ledvico in 27 pacientov na čakalni seznam za srce.

V letu 2019 je bilo tako na čakalni seznam uvrščenih:

Tabela 8: Število uvrščenih na čakalni seznam pri ET v letu 2019

Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam ET	134
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za ledvico	80
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za jetra	27
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za srce	27

Na dan 7. 1. 2020 je bilo stanje čakajočih slovenskih bolnikov na nacionalnem seznamu pri mednarodnem združenju Eurotransplant sledeče:

Tabela 9: Število čakajočih na čakalnem seznamu ET

Čakalni spisek ET	227
Čakalni seznam za ledvico	138
Čakalni seznam za jetra	34
Čakalni seznam za srce	55

4.5.9 Število pridobljenih in presajenih roženic v letu 2019

Tabela 10: Število pridobljenih roženic v letu 2019

Skupaj MD	Število odvzetih roženic	Število presajenih roženic	Število prejetih roženic za uničenje
54	108	88	18

V obdobju januar – december 2019 smo pridobili rožnice od 54 MD (mrtvi darovalec). Odvzeli smo 102 rožnici, od katerih smo jih 88 presadili.

4.5.10 Dograjevanje registra Slovenija-donor v letu 2019

Naloga zagotavljanje dograjevanja registra nesorodnih darovalcev kostnega mozga je po pogodbi dodeljena Zavodu za transfuzijsko medicino, ki Slovenija-transplantu pošilja mesečna poročila.

Z Zavodom za transfuzijsko medicino smo v letu 2019 sklenili Aneks v skupni vrednosti 302.003 EUR za pridobitev 1.573 novih darovalcev za kostni mozeg, 1.815 genskih tipizacij HLA-A, B, DR in 1.815 genskih tipizacij HLA-C, ki je bil v celoti realiziran.

Stanje na dan 31. 12. 2019:

Tabela 11: Slovenija-donor 2019

Mesec	Št. vpisanih	Št. vpisanih v BMDW	Št. tipiziranih HLA-A-B,DR	Št. tipiziranih HLA-C	Izbrisani
Januar	16	18.520	143	143	23
Februar	15	18.492	44	44	22
Marec	33	18.709	12	12	33
April	125	18.693			21
Maj	64	18.684	82	82	24
Junij		18.721	70	70	30
Julij	32	18.744	13	13	48
Avgust	9	18.823	141	141	29
September	15	17.791	180	180	23
Oktobar	37	18.895	184	184	20
November	11	19.118	285	285	27
December	47	19.475	494	494	35
Skupaj	404		1.648	1.648	335

4.6 Poslovni izid

Tabela 12: Poslovni izid po letih v EUR

	LETO 2018	LETO 2019	INDEKS 19/18
CELOTNI PRIHODKI	1.490.015	1.542.293	103,5
CELOTNI ODHODKI	1.480.335	1.535.335	103,7
POSLOVNI IZID	9.680	6.958	71,9
Davek od dohodka pravnih oseb			
POSLOVNI IZID z upoštevanjem davka	9.680	6.958	71,9
DELEŽ PRESEŽKA V CELOTNEM PRIHODKU	0,7	0,5	

Obrazec 1: Izkaz prihodkov in odhodkov 2019

5 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Iz Tabele 12 je mogoče razbrati obseg realizacije letnih ciljev v odstotkih.

Tabela 13: Realizacija letnih ciljev

ZAP. ŠT.	CILJ	% REALIZACIJE
1.	Spodbujanje in razvoj donorskega programa v slovenskih bolnišnicah	100 %
2.	Usklajevanje delovanja donorskih in transplantacijskih centrov	100 %
3.	Izdajanje strokovnih smernic donorskim centrom	100 %
4.	Strokovni nadzor s svetovanjem donorskim centrom	100 %
5.	Raziskovalno delo	100 %
6.	Sodelovanje v strokovnih mednarodnih združenjih	100 %
7.	Ozaveščanje in izobraževanje o darovanju in zdravljenju s presaditvijo	100 %
8.	Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov	100 %
9.	Sodelovanje z Eurotransplantom	100 %
10.	Koordinacija presaditve organov	100 %
11.	Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih	100 %
12.	Zbiranje in analiziranje podatkov o neželenih dogodkih in reakcijah	70 %
13.	Svetovanje transplantacijskim centrom	90 %
14.	Informacijska podpora	60 %
15.	Kazalniki in standardi kakovosti in varnosti	100 %
16.	Sodelovanje pri oblikovanju zakonodaje in podzakonskih aktov	100 %
17.	Poročila in statistični podatki	100 %
18.	Pozitivno poslovanje zavoda	100 %
19.	Širitev novih prostorov	50 %
20.	Ureditev plačevanja dela dejavnosti s strani ZZZS	50 %
21.	Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije	70 %
22.	GDPR	70 %

Nedoseženi cilji, ukrepi ter terminski načrti za doseganje so natančneje opisani v Tabeli 14.

Tabela 14: Nedoseženi cilji, ukrepi ter terminski načrt za ukrepanje

NEDOSEŽENI CILJI	UKREPI	TERMINSKI NAČRT ZA DOSEGANJE
Širitev novih prostorov	Kljub prizadevanjem in že sklenjenim dogovorom o širitvi prostorov Slovenija-transplanta do dokončne realizacije ni prišlo. V začetku leta 2020 nameravamo pridobiti sodo klinične psihologinje, ki gostuje v naših prostorih ter nato ponovno pričeti s pogajanjem za nové prostore.	V letu 2020, 2021.
Ureditev plačevanja dela dejavnosti s strani ZZS	Kljub vsakoletni prošnji, za uvrstitev plačevanja dela dejavnosti s strani ZZS – uvrstitev v Splošni dogovor, smo tudi lani prejeli negativen odgovor. V prihodnjem letu nameravamo naše poglede ponovno predstaviti ministru za zdravje in izvesti vse potrebne aktivnosti, da bi se stroški uvrstitev na čakalno listo Eurotransplanta, krili iz obveznega zavarovanja.	V letu 2020.
Zbiranje in analiziranje podatkov o neželenih dogodkih in svetovanje transplantacijskim centrom	Sistem za biovigilanco še uspostavljamo, kot v večini drugih držav, do konca 2020 bomo pripravili jasno gradivo in napotke.	Do konca leta 2020.
Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije	Naloga ni bila realizirana zaradi nezasedenosti delovnega mesta, ki bo predstavljal eno od dveh vstopnih mest za vhodno dokumentacijo. Nalogo nameravamo realizirati v letu 2020, saj smo v mesecu decembru zaposlili novo sodetayko, ki je trenutno v fazi uvajanja.	Do konca leta 2020.
GDPR	Aktivnosti za implementacijo so v teku, namesto nove zaposlitve (ki nam jo kadrovski načrt ne dovoljuje), je bila imenovana odgovorna oseba zavoda, ki bo poleg svojega rednega dela opravljala tudi delo Odgovorne osebe za GDPR v Slovenija-transplantu.	Do konca leta 2020.
Informacijska podpora	Zaradi nove zakonodaje in uporabe na nacionalnem nivoju je bilo potrebno osnovni verziji dodati module za varovanje podatkov in prilagoditi izmenjavo podatkov med posameznimi uporabniki. Delo na programu je zelo zahtevno, saj ima sodelavec, ki se s tem področjem ukvarja še ostale redne naloge, ki so vezane na koordinacijo in urejanje podatkov.	Do začetka 2021

6 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

V letu 2019 je Zavod RS za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant posloval gospodarno in učinkovito.

6.1 Finančni kazalniki poslovanja

Tabela 14: Finančni kazalniki poslovanja

KAZALNIK	LETO 2018	LETO 2019
Kazalnik gospodarnosti	1,01	1,00
Delež amortizacije v celotnem prihodku	0,04	0,04
Stopnja odpisanosti opreme	0,74	0,85
Delež terjatev v celotnem prihodku	0,1	0,18

7 OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ je priloga letnega poročila.

8 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

8.1 Predstavitev zaposlenih po poklicih in področjih dela

[**Obrazec 2: Spremljanje kadrov 2019**](#)

Na dan 31. 12. 2019 je bilo v Slovenija-transplantu zaposlenih 8 delavcev. Organizacija zavoda je prikazana v poglavju 3.3 tega poročila.

8.2 Ostale oblike dela

Kot je bilo že omenjeno, se naš zavod zaradi majhnega števila redno zaposlenih poslužuje bolj racionalnega načina poslovanja s pogodbenimi sodelavci. Ta način sodelovanja je za nas bolj fleksibilen, saj se lahko prilagajamo različnim obdobjem obremenjenosti.

Z zavodom je v letu 2019 sodelovalo 101 pogodbenih sodelavcev za zdravstveno in nezdravstveno dejavnost, od tega:

- 37 bolnišničnih transplantacijskih koordinatorjev in njihovih pomočnikov,
- 7 centralnih transplantacijskih koordinatorjev,
- 6 nevrologov,
- 6 nevroziloških medicinskih sester,
- 10 kirurgov,
- 18 specializantov kirurgije,
- 10 delegatov v Eurotransplantu in
- 7 pogodbenih sodelavcev za različna projektna dela.

8.3 Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem

Slovenija-transplant je v letu 2019 oddal dejavnost vodenja registra Slovenija-Donor pooblaščeni inštituciji s strani Ministrstva za zdravje, t.j. Zavodu za transfuzijsko medicino (ZTM). Vrednost aneksa za pogodbno leto 2019, ki je bil v celoti realiziran, je znašal 302.003 EUR.

8.4 Poročilo o investicijskih vlaganjih v letu 2019

V letu 2019 smo izvedli investicijska vlaganja v višini 23.012 EUR, in sicer:

- 16.699 EUR za nakup neopredmetenih osnovnih sredstev in
- 6.313 EUR za nakup nemedicinske opreme.

Obrazec o investicijskih vlaganjih 2019 je priloga letnemu poročilu.

[**Obrazec 3: Poročilo o investicijskih vlaganjih 2019**](#)

8.5 Poročilo o opravljenih vzdrževalnih delih v letu 2019

V letu 2019 smo izvedli vzdrževalna dela v vrednosti 44.542 EUR, in sicer:

- 3.035 EUR – sprotno vzdrževanje delovnih sredstev,
- 3.233 EUR – vzdrževanje računalniškega programa VASCO,
- 10.043 EUR – vzdrževanje računalniškega programa POT,
- 17.754 EUR – vzdrževanje računalniškega programa TC,
- 7.804 EUR – vzdrževanje programa za elektronsko opredelitev in arhiviranje,
- 2.673 EUR – vzdrževanje registra ZZZS za elektronsko opredelitev.

Obrazec o vzdrževalnih delih 2019 je priloga letnemu poročilu.

[**Obrazec 2: Poročilo o vzdrževalnih delih 2019**](#)

RAČUNOVODSKO POROČILO ZA LETO 2019

Odgovorna oseba: prim. Danica Avsec, dr. med., svetnica

9 RAČUNOVODSKO POROČILO VSEBUJE NASLEDNJE PRILOGE

Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS 115/02, 21/03, 134/03, 126/04 in 120/07, 124/08, 58/10, 104/10, 104/11 in 86/16):

- Bilanca stanja (priloga 1)
- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (priloga 1/A)
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (priloga 1/B)
- Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov (priloga 3)
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga 3/A)
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (priloga 3/A-1)
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (priloga 3/A-2)
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 3/B)
- Kopija obrazcev oddanih na AJPES s kopijo potrdila o oddaji.

Dodatne priloge ministrstva brez bilančnih izkazov:

- Obrazec 1: Izkaz prihodkov in odhodkov 2019
- Obrazec 2: Spremljanje kadrov 2019
- Obrazec 3: Poročilo o investicijskih vlaganjih 2019
- Obrazec 4: Poročilo o vzdrževalnih delih 2019

Računovodsko poročilo vsebuje naslednja pojasnila:

1. Pojasnila k postavkam bilance stanja in prilogam k bilanci stanja
2. Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - Analiza prihodkov (konti skupine 76)
 - Analiza odhodkov (konti skupine 46)
- 2.3. Analiza poslovnega izida
 - Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
 - Pojasnila k izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
 - Pojasnila k izkazu računa financiranja določenih uporabnikov
 - Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
3. Poročilo o porabi sredstev poslovnega izida iz leta 2018 in preteklih let
4. Predlog razporeditve ugotovljenega poslovnega izida za leto 2019.

10 POJASNILA K POSTAVKAM BILANCE STANJA IN PRILOGAM K BILANCI STANJA

STOLPEC 5 – predhodno leto – stanje na dan 31.12.2019

STOLPEC 4 – tekoče leto – stanje na dan 31.12.2019

10.1 Sredstva

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Konti skupine 00 in 01 – Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve (AOP 002 in 003)

V bilanci stanja izkazujemo naslednja stanja:

Tabela 15: Dolgoročna sredstva v upravljanju

konto	Naziv konta	2018	2019	Indeks
001	Dolgoročne aktivne časovne razmejitve			
002	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja			
003	Dolgoročne premoženske pravice	384.338	401.037	104,3
005	Druga neopredmetena sredstva			
006	Terjatve za predujme iz naslova vlaganj			
007	Neopredmetena sredstva v gradnji ali izdelavi			
00	Skupaj AOP 002	384.338	401.037	104,3
01	Popravek vrednosti AOP 003	237.716	283.165	119,1
00-01	Sedanja vrednost neopredmetenih sredstev	146.622	117.872	80,4

Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev se je v letu 2019 povečala za 16.699 EUR in sicer zaradi nakupa materialnih pravic – programske opreme, sedanja vrednost znaša 117.872 EUR. Amortizacija je bila obračunana v višini 45.449 EUR (ujemanje s Prilogo 1A – Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter obrazcem 3 – Poročilo o investicijskih vlaganjih 2019).

Konti skupine 02 in 03 – Nepremičnine (AOP 004 in 005)

V poslovnih knjigah nimamo evidentiranih nepremičnin oz. imamo za poslovne prostore sklenjeno najemno pogodbo.

Konti skupine 04 in 05 – Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva (AOP 006 in 007)

Tabela 16: Oprema

konto	Naziv konta	2018	2019	Indeks
040	Oprema	198.601	186.682	
041	Drobni inventar			
042	Biološka sredstva			
043	Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti			
045	Druga opredmetena osnovna sredstva			
046	Terjatve za predujme za opremo in dr. os.			
047	Oprema in druga opr. os., ki se pridobivajo			
049	Oprema in druga opr. os. s trajno zunaj uporabe.			
04	Skupaj AOP 006	198.601	186.682	
05	Popravek vrednosti opreme AOP 007	161.354	158.512	
053	Popravek vrednosti vlaganj v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti			
04-05	Sedanja vrednost opreme	37.247	28.170	

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev se je v letu 2019 znižala za 11.919 EUR in znaša skupaj 186.682 EUR. Amortizacija je bila obračunana v višini 15.390 EUR. Odpisana vrednost znaša 158.512 EUR, sedanja vrednost znaša 28.170 EUR in se ujema s stanjem bilance stanja na dan 31. 12. 2019.

Konti skupine 06 – Dolgoročne finančne naložbe (AOP 008)

Konti skupine 07 – Dolgoročno dana posojila in depoziti (AOP 009)

Konti skupine 08 – Dolgoročne terjatve iz poslovanja (AOP 010)

Na kontih skupin 06, 07 in 08 ni izkazanih stanj.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 10 – Denarna sredstva v blagajni in takoj vnovčljive vrednostnice (AOP 013)

Na kontu skupine 10 ni izkazanega stanja.

Konti skupine 11 – Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah (AOP 014)

Denarna sredstva na EZR računu znašajo na dan 31. 12. 2019 skupaj 143.790 EUR.

Stanje sredstev na EZR računu se ujema s stanjem na kartici glavne knjige.

Konti skupine 12 – Kratkoročne terjatve do kupcev (AOP 015)

Kratkoročne terjatve do kupcev znašajo na dan 31. 12. 2019 137.758 EUR in predstavljajo sredstva, ki jih moramo še prejeti od Eurotransplanta, iz naslova povračila stroškov 137.758 EUR.

Konti skupine 13 – Dani predujmi in varščine (AOP 016)

Na tej skupini konta ni izkazanega stanja.

Konti skupine 14 – Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 017)

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo na dan 31. 12. 2019 134.327 EUR in se nanašajo na:

- Ministrstvo za zdravje – nakazilo pogodbeno dogovorjenega zneska za mesec december 2019 – 102.670 EUR,
- Univerzitetni klinični center Ljubljana – povračilo stroškov letalskega prevoza organov – 31.658 EUR.

Izkazane terjatve so bile v celoti poravnane v mesecu januarju 2020.

Konti skupine 15 – Kratkoročne finančne naložbe (AOP 018)

Na tej skupini konta ni izkazanega stanja.

Konti skupine 16 – Kratkoročne terjatve iz financiranja (AOP 019)

Kratkoročne terjatve iz financiranja znašajo na dan 31.12.2019 0 EUR.

Konti skupine 17 – Druge kratkoročne terjatve (AOP 020)

Na tej skupini konta ni izkazanega stanja.

Konti skupine 19 – Aktivne časovne razmejitve (AOP 022)

Aktivne časovne razmejitve znašajo na dan 31. 12. 2019 431 EUR in se nanašajo na:

- stroški naročnine na revijo Finance – 124 EUR,
- stroški naročnine na revijo Medicina danes – 36 EUR,
- stroški naročnine na revijo Finance in Medicina & Ljudje – 9 EUR,
- naročnina na revijo Javni sektor – 51 EUR,

- strošek domene – 37 EUR in
- naročnina na revijo Uradni List – 174 EUR.

C) ZALOGE

V Slovenija-transplantu nimamo zalog, ker nabave vršimo v skladu s porabo in jih knjižimo direktno na stroške.

10.2 Obveznost do virov sredstev

D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 20 – Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine (AOP 035)

Na tej skupini konta ni izkazanega stanja.

Konti skupine 21 – Kratkoročne obveznosti do zaposlenih (AOP 036)

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih znašajo na dan 31. 12. 2019 26.810 EUR in se nanašajo na obveznost za izplačilo plač za mesec december 2019. Obveznost do zaposlenih je bila v celoti poravnana 10. januarja 2020.

Konti skupine 22 – Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (AOP 037)

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo na dan 31. 12. 2019 38.484 EUR. Obveznosti do dobaviteljev poravnavamo v roku do 30 dni. Obveznosti do domačih dobaviteljev znašajo 26.865 EUR, obveznosti do tujih dobaviteljev pa 11.619 EUR. Vse obveznosti do dobaviteljev so bile poravnane do konca januarja 2020. Zapadlih in neporavnanih obveznosti v poslovnih knjigah ni evidentiranih.

Konti skupine 23 – Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (AOP 038)

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo na dan 31. 12. 2019 31.007 EUR in se nanašajo na pogodbene obveznosti oz. na obveznosti po sklenjenih pogodbah o delu za opravljene zdravstvene storitve, vezane na transplantacijsko dejavnost. Vse obveznosti so bile poravnane v mesecu januarju 2020.

Konti skupine 24 – Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 039)

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo na dan 31. 12. 2019 153.351 EUR in se nanašajo na kratkoročne obveznosti do uporabnikov proračuna države.

Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države v višini 31.800 EUR:

- Ministrstvo za obrambo – 31.658 EUR,
- Uprava za javna plačila – 14 EUR,
- Ministrstvo za javno upravo – 128 EUR.

Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države v višini 121.551 EUR:

- Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino – 116.373 EUR,
- UKC Ljubljana – 2.506 EUR,
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije – 2.672 EUR.

Konti skupine 25 – Kratkoročne obveznosti do financerjev (AOP 040)

Konti skupine 26 – Kratkoročne obveznosti iz financiranja (AOP 041)

Konti skupine 29 – Pasivne časovne razmejitve (AOP 043)

Na kontih skupin 25 in 26, 29 ni izkazanega stanja.

Na kontih podskupine 291- kratkoročno odloženi prihodki

Na tej skupini konta ni izkazanega stanja.

LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Konti skupine 92 – dolgoročne pasivne časovne razmejite

Na kontih podskupine 920 - dolgoročno odloženi prihodki

Na tej skupini konta ni izkazanega stanja.

Konti skupine 93 – dolgoročne rezervacije

Konti skupine 96 – Dolgoročne finančne obveznosti

Konti skupine 97 – Druge dolgoročne obveznosti

Na kontih skupin 93, 96, 97 ni izkazanih stanj.

Konti podskupine 980 – Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Stanje obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva znaša na dan 31. 12. 2019 194.386 EUR.

Tabela 17: Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

STANJE OZ. SPREMENBA	Znesek EUR
stanje na dan 31.12.2018	183.869
+ prejeta sredstva v upravljanje s strani ustanovitelja	23.013
+ prejeta sredstva v upravljanje s strani občine	
+ prejeta sredstva za nabavo osnovnih sredstev s strani ustanovitelja	
+ prejeta namenska denarna sredstva za nabave osnovnih sredstev	
+ prenos poslovnega izida iz preteklih let po sklepu sveta zavoda za izveden nakup osnovnih sredstev	
- zmanjšanje stroškov amortizacije	60.389
Stanje na dan 31.12.2019	146.043

Konti skupine 985 presežek prihodkov nad odhodki

Tabela 18: Presežek prihodkov nad odhodki

STANJE OZ. SPREMENBA	ZNESEK EUR
stanje na dan 31.12.2018	111.353
- prenos poslovnega izida iz preteklih let za izveden nakup osnovnih sredstev po izdanem sklepu organa zavoda na podskupino 980	
+ presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (iz priloge 3 – AOP 891)	6.958
- presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (iz priloge 3 – AOP 892)	
- presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja (iz priloge 3 – AOP 893)	
Stanje na dan 31.12.2019	118.312

Konti podskupine 986 presežek odhodkov nad prihodki

Na tej skupini konta ni izkazanega stanja.

Slovenija-transplant je uskladil terjatve in obveznosti z Ministrstvom za finance po stanju 31.12.2019.

Tabela 19: Uskladitveni obrazec

Naziv javnega zavoda: Zavod Republike Slovenije za presaditev organov in tkiv Slovenija-transplant

Naslov: Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana

Identifikacijska številka za DDV: 531 64563

Sifra partnerja: 80031597

Oznaka e-IOP: bostjan.kusar@slovenija-transplant.si

Usklajevanje medsebojnih terjatev in obveznosti za sredstva v upravljanju po stanju na dan 31.12.2019

Zap. Št.	Opis vrstice	Znesek v EUR
01	Stanje terjatev ministrstva za sredstva dana v upravljanje na dan 31.12.2019 (podatek prepišite iz obrazca "Zapis stanja terjatev za sredstva dana v upravljanje")	305.739,20
02	Zmanjšanje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje (skupina kontov 98) (02 = 03+04+05+06+07)	0,00
03	Amortizacija, evidentirana v breme konta 98	
04	Izplačite sredstev med letom	
05	Nakup opreme, evidentiran kot drobni inventar - samo v primeru, ko je na "Zapisu stanja terjatev za sredstva dana v upravljanje" ta nakup evidentiran kot terjatev za sredstva dana v upravljanje*	
06	Presežek odhodkov nad prihodki leta 2019	
07	Druga morebitna zmanjšanja (našteti) (07= 08+09+10+11+12)	0,00
08		
09		
10		
11		
12		
13	Povečanje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje (skupina kontov 98): (13= 14+15+16+17)	6.958,36
14	Vlaganja v nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev iz drugih virov	
15	Brezplačno pridobljena sredstva, ki so evidentirana na skupini kontov 98	
16	Presežek prihodkov nad odhodki leta 2019	6.958,36
17	Druga morebitna povečanja (našteti): (17= 18+19+20+21+22)	0,00
18		
19		
20		
21		
22		
23	Stanje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje, ki ga na dan 31.12.2019 izkazuje javni zavod (23=01-02+13)	312.697,56
24	Prejete donacije, namenjene nadomeščanju stroškov amortizacije oziroma podarjena osnovna sredstva, knjižena na dan 31.12.2019 (podskupina kontov 922)	
25	Stanje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje vključno s prejetimi donacijami namenjenimi osnovnim sredstvom javnega zavoda na dan 31.12.2019 (25=23+24)	312.697,56
26	Neopredmetena osnovna sredstva	117.872,15
27	Nepremičnine	
28	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	28.170,78
29	Opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva v razredu 0 (29= 26+27+28)	146.042,93
30	Obveznosti za že nabavljena opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva - 980	146.042,93
31	Druge obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje knjižena na 980 (našteti) (31=32+33+34)	48.342,97
32	Neporabljena amortizacija	48.342,97
33	Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe - 981	
34	Presežek prihodkov nad odhodki - 985	118.311,66
35	Presežek odhodkov nad prihodki - 986	
36	Analitika skupine kontov 98 (38 = 30+31+35+36-37)	312.697,56
37	Projekte donacije za že nabavljena osnovna sredstva	
38	Neporabljena sredstva donacij namenjena nadomeščanju str. amortizacije	
39	Analitika podskupine kontov 922 (41=39+40)	0,00
40		
41		
42	Knjigovodska vrednost OS, ki je evidentirana v razredu 0, ni pa evidentirana na protikontih v podskupini kontov 980 ali 922 (navедite podskupino konta razreda 9, kjer imate evidentirana ta OS na pasivi) -	
43	Stanje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje, vključno z donacijami, ki jih na dan 31.12.2019 izkazuje javni zavod do občine	
44	Ostali podatki:	
45	Osnovna sredstva pripoznana kot dolgoročne aktivne časovne razmejitve	
46	Terjatve za predajme iz naslova vlaganih v osnovna sredstva	
	Investicije v teku, ki niso evidentirane v registru osnovnih sredstev	
47	Kontrola sredstev z viri pri PPU (29-(30+31+42+43)= rezultat -->)	0,00
48	Kontrola virov pri PPU s terjatvami pri NPU (25-38+41= rezultat -->)	0,00
49	Kontrola virov pri NPU z analitiko 98 (23-70= rezultat -->)	0,00

- 50 Kraj in datum: Ljubljana, 31. 12. 2019
 51 Oseba, odgovorna za sestavo obrazca (ime in priimek): Boštjan Kušar
 52 Podpis odgovorne osebe
 53 Telefon: 01 300 68 69
 54 E-naslov: bostjan.kusar@slovenija-transplant.si

[Handwritten signature of Boštjan Kušar]
 SLOVENIJSKA TRANSPLANT
 *ANALITIČNI PODATKI
 *ANALITIČNI PODATKI
 *ANALITIČNI PODATKI

Tabela 20: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019

Bilanca stanja na dan 31.12.2019					
Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	v EUR (brez centov)		
			3	4	5
1	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002+003+004+005+006+007+008+009+010+011)	001	146.043	183.869	
08	NEDPREMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVE NEČASOVNE RAZMJEITVE	002	401.037	384.336	
01	PORAVEK VREDNOSTI NEOPREMETENIH SREDSTEV	003	283.166	237.718	
02	NEDREMČENIHE	004	0	0	
03	PORAVEK VREDNOSTI NEPREMETENIH SREDSTEV	005	0	0	
04	OPREMA IN DRUGA OPREMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	186.682	196.601	
05	PORAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	158.511	161.354	
06	DOLGOROČNE FINANCIJE NA LOŽBE	008	0	0	
07	DOLGOROČNA DANA POSUJAVA IN DEPOZITI	009	0	0	
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0	
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0	
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMJEITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	416.306	323.022	
10	OBRAHNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNIKVOLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0	
11	DOBROMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANCIH USTANOVAH	014	143.790	86.680	
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	137.756	122.118	
13	DANI PREDJUMI IN VARSČINE	016	0	0	
14	KRATKOROČNE FINANCIRANJE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NACRTA	017	134.327	113.713	
15	KRATKOROČNE FINANCIRANJE NA LOŽBE	018	0	0	
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0	
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	0	0	
18	NEPLAČANI COHODKI	021	0	0	
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMJEITVE	022	431	511	
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0	0	
20	OBRACUN NABAVE MATERIALA	024	0	0	
21	ZALOGE MATERIALA	025	0	0	
22	ZALOGE DRUBNega INVENTARJA IN EMBALAZE	026	0	0	
23	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0	
24	PROIZVODI	028	0	0	
25	OBRACUN NABAVE BLAGA	029	0	0	
26	ZALOGE BLAGA	030	0	0	
27	DRUGE ZALOGE	031	0	0	
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	862.349	806.891	
28	AKTIVNI KONTI EVENBILAH KORE EVIDENCE	033	0	0	
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMJEITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	249.651	169.794	
29	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI PREJETE PREDJUME IN VARSČINE	035	0	0	
30	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOLDENIH	036	26.810	29.376	
31	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO OBSEVITEV	037	38.484	64.250	
32	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	31.007	29.304	
33	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NACRTA	039	153.350	12.842	
34	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI FINANCIRJEV	040	0	0	
35	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI FINANCIRANJA	041	0	0	
36	NEPLAČA NI PRHODKI	042	0	0	
37	PASIVNE ČASOVNE RAZMJEITVE	043	0	0	
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052+053+054+055+056+057+058+059)	044	312.690	341.133	
38	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0	
39	REZERVNI SKLAD	046	0	0	
40	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMJEITVE	047	0	35.304	
41	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0	
42	SKLAD NA MENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0	
43	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH JAVNIH OSBEH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVIM LASTI ZA NEOPREMETENA SREDSTVA IN OPREMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0	
44	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH JAVNIH OSBEH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVIM LASTI ZA FINANCIRNE NA LOŽBE	051	0	0	
45	PRISEZEK PRHODKOV NAD COHODKI	052	0	0	
46	PRISEZEK COHODKOV NAD PRHODKI	053	0	0	
47	DOLGOROČNE FINANCIJE OBVEZNOSTI	054	0	0	
48	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0	
49	OBVEZNOSTI ZA NEOPREMETENA SREDSTVA IN OPREMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	184.386	194.386	
50	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANCIJE NA LOŽBE	057	0	0	
51	PRISEZEK PRHODKOV NAD COHODKI	058	118.312	111.353	
52	PRISEZEK COHODKOV NAD PRHODKI	059	0	0	
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	562.349	506.891	
53	PASIVNI KONTI EVENBILAH EVIDENCE	061	0	0	

10.3 Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Obrazec 1: Izkaz prihodkov in odhodkov 2019 (I. del – IPO)

10.3.1 Analiza prihodkov

Celotni prihodki doseženi v letu 2019 so znašali 1.542.293 EUR in so bili za 3,5 % višji od doseženih v letu 2018.

Prihodki od poslovanja predstavljajo 97,8 % in drugi prihodki 2,2 %, glede na celotne prihodke za leto 2019.

Tabela 21: Struktura prihodkov in rast prihodkov po vrstah

PRIHODKI	DOSEŽENO 2018	PLAN 2019	DOSEŽENO 2019	IND real 2018/plan 2019	STRUKTURA 2019*
- prihodki od poslovanja	1.250.600	1.350.000	1.507.962	92,6	97,8 %
- finančni prihodki					
- drugi prihodki	239.415		34.331		2,2 %
- prevrednotovalni poslovni prihodki					
CELOTNI PRIHODKI:	1.490.015	1.350.000	1.542.293	110,4	100,0 %

10.3.2 Analiza odhodkov

Celotni odhodki oziroma odhodki od poslovanja so znašali v letu 2019 1.535.335 EUR in so bili za 3,7 % višji od doseženih v letu 2018.

Po glavnih postavkah so bili odhodki poslovanja naslednji:

1.) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (AOP 871) so v letu 2019 znašali 1.157.978 EUR in so bili za 6,4 % višji od doseženih v letu 2018. Delež v celotnih odhodkih znaša 75,5 %.

Stroški materiala AOP 873 (konto 460) so v celotnem zavodu v letu 2019 znašali 11.908 EUR in so bili za 15,8 % nižji od doseženih v letu 2018. Delež glede na celotne odhodke zavoda znaša 0,8 %.

Stroški storitev AOP 874 (konto 461) so v celotnem zavodu v letu 2019 znašali 1.146.070 EUR in so bili za 6,7 % višji od doseženih v letu 2018. Delež glede na celotne odhodke zavoda znaša, kar 74,7 %.

Tabela 22: Stroški storitev za izvajanje zdravstvenih storitev

Vrste zdravstvenih storitev	Strošek v letu 2019	Število izvajalcev
Lastni zaposleni	0	0
Zunanji izvajalci	416.000	101

Tabela 23: Najvišji stroški preko podjemnih pogodb

Vrste storitev, ki se opravljajo preko zunanjih izvajalcev za nezdravstvene storitve	Strošek v letu 2019	Število zunanjih izvajalcev
Storitve pripravljenosti za MOO, DGMS in CTK	404.053	48

2.) STROŠKI DELA so v letu 2019 znašali 316.518 EUR in so bili za 4,6 % nižji od doseženih v letu 2018. Delež v celotnih odhodkih znaša 21,0 %.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2019 je znašalo 8 zaposlenih.

Povprečna bruto plača je znašala 2.655 EUR in se je znižala v primerjavi s preteklim letom za 3,2 %.

V preteklem letu je bilo 8 zaposlenim skupno izplačano 5.364 EUR regresa za letni dopust.

Nadomestila osebnih dohodkov za boleznine v breme zavoda so bila izplačana za 40 delovnih ur.

3.) STROŠKI AMORTIZACIJE so v letu 2019 znašali 60.839 EUR in so bili za 4,7 % višji od doseženih v letu 2018. Delež stroškov amortizacije v celotnih odhodkih znaša 3,5 %.

4.) REZERVACIJE v letu 2019 niso bile oblikovane.

5.) OSTALI, DRUGI STROŠKI niso bili realizirani.

6.) FINANČNI ODHODKI niso bili realizirani.

7.) DRUGI ODHODKI niso bili realizirani.

8.) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI niso bili realizirani.

10.3.3 Poslovni izid

Razlika med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki brez upoštevanja davka od dohodka pravnih oseb izkazuje pozitivni poslovni izid - presežek prihodkov nad odhodki v višini 6.958 EUR. Davek od dohodkov pravnih oseb ni bil obračunan, saj ni bila ugotovljena davčna osnova oziroma ni ugotovljenih obdavčljivih prihodkov.

Doseženi poslovni izid je za 2.722 EUR nižji od doseženega v preteklem letu.

Poslovni izid v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je enak izkazanemu poslovnemu izidu v bilanci stanja na podskupini kontov 985.

Tabela 24: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 01.01.2019 - 31.12.2019				v EUR (brez centov)
Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662+663+664)	660	1.507.982	0
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	1.507.062	0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	666	0	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	34.331	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	1.542.293	0
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	1.157.978	0
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	11.908	0
461	STROŠKI STORITEV	674	1.146.070	0
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	316.518	0
del 464	PLAČE IN NA DOMESTILA PLAČ	676	222.768	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	41.025	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	52.725	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	60.839	0
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	0	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	0	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	1.535.335	0
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	6.958	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0	0
del 89	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691	6.958	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju edhedkov obračunskega obdobja	693	0	0

10.3.4 Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Obrázec 1: Izkaz prihodkov in odhodkov 2019 (II. del – zapadle obveznosti)

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov.

Rezultat poslovanja, ugotovljen po načelu denarnega toka, je v letu 2019 pozitiven oziroma je ugotovljen presežek prihodkov nad odhodki, ki znaša 69.947 EUR in se od ugotovljenega presežka prihodkov nad odhodki določenih uporabnikov po obračunskem načelu razlikuje za 62.989 EUR.

10.3.5 Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Slovenija-transplant ne ustvarja prihodkov iz t.i. tržne dejavnosti.

10.4 Predlog razporeditve ugotovljenega poslovnega izida za leto 2019

Predlagamo, da poslovni izid leta 2019, v višini 6.958 EUR, ostane začasno nerazporejen in se tako poveča presežek prihodkov nad odhodki preteklih let.

10.5 Predlog razporeditve ugotovljenega poslovnega izida preteklih let

Predlagamo, da del presežkov prihodkov nad odhodki preteklih let v višini 118.312 EUR, ostane nerazporejen.

Datum: 27. 2. 2020

Pripravil:

dr. Boštjan Kušar, mag. posl. in ekon. ved

Datum: 27. 2. 2020

Podpis odgovorne osebe:

prim. Danica Avsec, dr. med., svetnica

prim. Danica Avsec, dr. med., svetnica
direktorica

